

Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn nɛn Mark -a crɛn -tɛ

*Zan a Zozi 'lɛ drɛnan
(Mt 3.1-12; Lk 3.1-18; Zan 1.19-28)*

¹ Bali -pɪ Zozi Crizi -le 'wɪ 'nɔnnɔn pou sianan "nɛn 'gʊ. ² E pou 'sia "le 'wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali 'lewei vɪzan ɛzai -le 'fluba 'ji bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. Kɔɔ e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ 'nan:

«Bali "e 'nan:
 <An 'mɛn min -tʊ -tɔala 'i 'lɛ,
 -yɛɛ 'i 'lɛ si -tɛa.>

³ Min zɪɛ -a wei "we "bui "da.
 Yaa ve 'nan:

<'Ka Minsan -le -si ta drɛ!
 'Ka -yee -sinun ta -sɛn 'e cin va!> »

⁴ Min zɪɛ Zan nɛn. E 'bɔla 'ji "bui "da, ɛn e Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia minnun lɛ. Yaa 'vɪ -wɪɛ 'nan: «'Ka 'si 'wɪ 'wɪdɪ "drɛdɪ man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lɛ! 'Ka 'ta 'ka -batize drɛ, -e Bali 'e 'cee 'wɪ 'wɪdɪ 'fui.»

⁵ Minnun nɛn o -nyɛanla Zude 'lɛglɔn 'ji 'lee Zeruzalɛm bɛ, o "kaga "ta Zan wei manlɛ. O 'wee 'wɪ 'wɪdɪnun 'vɪ 'wein Bali lɛ minnun pɛɛnɔn yɪɛ man, te Zan o -batize dra 'yi nɛn waa laabo Zudan bɛ, -a va.

⁶ -Wi nɛn waa laabo Shamo bɛ, -a "cɛsɔ nɛn Zan da, ɛn -wi 'kɔlɛ nɛn 'e 'tɔdɪ "da -a -tiɛn. Srɔ 'lee -srɔ 'nyrɔn nɛn yaa -ble fɛ -a. ⁷ E 'nan minnun lɛ 'nan: «Min -tʊ "ta -daa 'e 'fɔla "da, ɛn -a 'plɛblɛ "mlian 'an da. 'An 'ka -yee -manwua "tun "da baa "fluzan -a

di. ⁸ An 'ka -batize dra 'yi 'a, 'pian -yεε 'ka -batize dra Bali lei 'saun 'a.»

Zan Zozi -batize drε

(Mt 3.13-17; Lk 3.21-22; Zan 1.32-34)

⁹ Tυ zιε -a wlu bε, εn Zozi 'si Galile 'fla nεn waa laabo Nazarεti bε -a da, εn e -ta Zan -va. -A -nan nεn Zan -a -batize drε Zudan 'yi 'va. ¹⁰ Zozi "ε 'si 'yia bε, te e labli ye 'e 'lε 'sɔdi, εn e Bali lei 'yι e sɔɔn "da "le -plablo -le 'wι 'zυ. ¹¹ -A -nan nεn wei -tυ wυ laji. E 'nan: «I ya 'an 'pι nεn maan ye "yi εn -yee 'wι 'an 'ci "nranman bε -a.»

Satan Zozi 'man -tan 'nan 'e 'wι 'wliɔi "drε

(Mt 4.1-11; Lk 4.1-13)

¹² "Bε -sru, εn Bali lei -kυ Zozi 'a "bui "da. ¹³ E yi drε 'nan nun -fuba sinjεn, te Satan -a man -taan. E ya -winun va lu -ji, te Bali -le 'pasianɔn -a "sua.

Zozi 'le 'nyranman pou sianan

(Mt 4.12-17; Lk 4.14-15)

¹⁴ Zi minnun Zan -fɔ -pυ 'kuin bε, εn Zozi 'li 'e da Galile 'lεglɔn 'ji. -A -nan nεn e Bali -le 'wι 'nɔnnɔn vɔɔdi 'sia minnun lε. Yaa 'vι -wλε 'nan: ¹⁵ «Tυ nεn Bali -a kɔɔn bε, e 'bɔ. Bali -le mingɔnnεn -blɔɔdi 'bɔ 'kogo. 'Ka 'si 'wι 'wliɔi "drεɔi man, -e 'ka 'fli -nɔn Bali lε! 'Ka yi -tεra Bali -le 'wι 'nɔnnɔn da!»

Zozi pɔ -tεnɔn sinjεn drε 'e -srunɔn 'a

(Mt 4.18-22; Lk 5.1-11)

¹⁶ Zozi a cinan 'yi -dan nεn Galile bε -a man, εn e Simɔn 'lee 'e -suannεn Andre 'yι, te o ya pɔ -tεnan "se "a. ¹⁷ εn Zozi "e 'nan -wλε 'nan: «'Ka -sɔɔnla 'an -sru! An -taa 'ka drεlε minnun nεn o min laabo 'an -sru "bε waa.» ¹⁸ 'Nun tɔɔn o 'wee "senun -sran, εn o sɔɔnla Zozi -sru.

19 E -kɔdɪ 'sia "nyian 'e 'lɛ, ɛn e Zebede -pɪnɪn 'yɪ, te o ya 'wee "senun -peenən -klɔ -ji. Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan nɛn. 20 Zozi o laabɔ, -a -nan nɛn o 'si 'o "tɪ Zebede 'lee 'wee 'nyranman 'panən -sru, ɛn o sɔɔnla Zozi -sru.

*Zozi -yɔ -wɪdɪ "pin min -tɔ -sru
(Lk 4.31-37)*

21 Zozi 'lee 'e -srunən 'kɔ 'fla nɛn, waa laabo Kapanamo bɛ, -a da. 'Flinla "yɪ da bɛ, e wla -wee cin yɪ 'kuin, ɛn e Bali -le 'wɪ "paadɪ 'sia minnɪn ji. 22 -Yee 'wɪ "paadɪ minnɪn 'plo 'fɔ, kɔɔ yaa "paaman o ji "le Bali -a -kɔladɪ -nən -yrɛ. Ya'a "paalɛ o ji "le 'nan 'fluba 'ci vɪnən 'le vɛ -zɔ dɪ.

23 Min -tɔ a cin yɪ 'kən 'bɔ 'ji bɛ, -yɔ -wɪdɪ "a -a -sru. Min zɪɛ e -paandɪ 'sia, yaa 'vɪ 'nan: 24 «Nazaretɪ min Zozi, -mɛ "wɛan nɛn i -tɔa 'kɔe 'wɪ 'ji? I -ta 'kɔ klu 'sɔlɛ. Mɛin -tɔa. Bali -le min tɪglɪ nɛn 'yia.»

25 Zozi 'wɪ 'pla -yrɛ 'nan: «'I 'ta -tɔ! 'I 'si min 'gɔe -a -sru!» 26 -Yɔ -wɪdɪ "min zɪɛ -a nyɔɔndɪ 'sia 'plɛblɛ, te e -paanman, ɛn e 'si -a -sru.

27 'Wɪ zɪɛ e ciɪla min pɛɛnən da. Waa laabɔdɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «-Mɛ "sɔ -man wɪ 'bɛ cɪ zɪɛ? Min 'gɔe -yee 'wɪ "paadɪ a 'e 'trɛ, ɛn Bali -a -kɔladɪ -nən -yrɛ. E -yɔnɪn -le 'plɛblɛ yɪ -kaa. 'Wɪ nɛn yaa ve -wɪɛ "bɛ, waa drala "da.» 28 -A -nan nɛn minnɪn Zozi 'sɪ -fɔdɪ 'sia 'kpa tɪglɪ Galile 'lɛglɔn pɛɛnən 'ji.

*Zozi Simɔn 'sɛa 'lee -cɛ -tɛnən "kaga beli
(Mt 8.14-17; Lk 4.38-41)*

29 Zɪ Zozi 'bɔla cin yɪ 'kuin bɛ, ɛn e -kɔ Simɔn 'lee Andre -le "kɔnnɛn 'o 'vale Zaji 'lee Zan -a. 30 "Wɛɛ 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, te Simɔn nan "bɔ "a 'e nyinnandɪ 'kɔlɛ -wɔandɪ 'plɛblɛ 'lɔ, ɛn waa 'vɪ Zozi lɛ. 31 Zozi pli

"man, yaa 'kun e 'pɛ-man, ɛn yaa wluan. 'Nun tɔɔn -a 'kɔlɛ 'ji e 'trɔ-fɔ. -A -nan nɛn e fɛ-nɔn-wlɛ.

³² Zi funninmlan 'pla yidɛ 'fɔ plɔ va bɛ, ɛn minnun -tadɪ 'sia -cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn 'lee minnun pɛɛnɔn nɛn -yɔ -wliɪɪ "a o -sru "bɛ waa Zozi lɛ. ³³ 'Flanɔn "kaga "ta -sɛnlɛ 'kɔn zɪɛ -a 'lɛ "nɛn. ³⁴ Zozi min "kaga beli -cɛ 'tɔ 'tɔɔɔ pɛɛnɔn 'sidi -a o man. ɛn e -yɔ -wliɪɪ 'si min "kaga -sru "nyian. Zozi 'ka -yɔ -wliɪɪnun 'tɔɪɛ -e 'o 'wɪ dɪ, kɔɔ min nɛn Zozi cɪ -a bɛ waa -tɔa.

*Zozi Bali -le 'wɪ 'vɪ Galile 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji
(Lk 4.42-44)*

³⁵ Bodrun te klun a tian bɛ, Zozi wluan, ɛn e 'bɔla bei. E -kɔ Bali trɔ 'balɛ 'fla -sru fɛnan nɛn -a -nan cɪ flu bɛ -a -nan. ³⁶ Simɔn 'lee Zozi -srunɔn -mienun bɛ, o -kɔ Zozi -wɛɛɛ. ³⁷ Zi waa 'yɪ bɛ, ɛn o -yrɛ 'nan: «Minnun pɛɛnɔn a 'i -wɛɛnan.»

³⁸ ɛn Zozi 'a 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Kaa kɔ fɛ pee -nan! -Kaa kɔ 'fla 'gɔɛ -a "srɔn 'flanun da, -e 'an Bali -le 'wɪ vɪ -nan nun. Kɔɔ 'wɪ zɪɛ -a man nɛn an -ta 'trɛ da.» ³⁹ ɛn e ciɪɪɪ 'sia Galile 'lɛglɔn pɛɛnɔn 'ji. E Bali -le 'wɪ 'vɪ cin yɪ 'kɔnnun -ji, te e -yɔ -wliɪɪ -pian "minnun -sru.

*Zozi-kogobe 'tɛzan -tv beli
(Mt 8.1-4; Lk 5.12-16)*

⁴⁰ Yi -tv da bɛ, -kogobe 'tɛzan -tv -ta Zozi 'lɛ. E "po sɔɔn "wlu, ɛn yaa trɔ 'badɪ 'sia. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Maan -tɔa 'nan -te i wɪ "man "bɛ, i -kɔlamɔn i -kogobe "sia 'an man, -e 'an drɛ 'saun Bali 'lɛ.»

⁴¹ -A nyrinda -sɛn Zozi da. 'E 'pɛ 'sɔ "ji, e klɛ "man, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «An "we "man! 'I drɛ 'saun Bali 'lɛ!» ⁴² 'Nun tɔɔn -kogobe 'si "man, ɛn e drɛ 'saun Bali 'lɛ.

⁴³ Zozi 'wɪ 'pla -yrɛ -a "trɔɛn nyuɔndɪ -a. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: ⁴⁴ «Te 'i 'wɪ nɛn e drɛ 'gʊɛ -a -nan sɛɛ wʊ min -tʊ lɛ "fo "dɪ! 'Pian 'i 'kʊ Bali -panzan -tʊ -va -e 'yei 'nanjɛn! "Bɛ -sru 'sraga nɛn Moizi -a kɔɔn bɛ 'i drɛ, -e minnun 'o -kɔnnɛn "yɪ 'nan, i beli!»

⁴⁵ 'Pian min zɪɛ 'wɪ nɛn Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa 'sinan 'padɪ 'sia min 'tʊdʊ pɛɛnɔn lɛ. -Yee "wɛan Zozi 'ka -kɔlɔlɛ "nyian -e 'e 'fli -kɔɔn 'fla dɪ. ɛn e -fʊ 'fla -sru fɛnan nɛn min "ka "dɪɛ -a -nan. 'Pian te minnun "sia fɛ pɛɛnɔn 'nan, o -ko "va "nun.

2

Zozi min -srandɪ "tra "tʊ beli (Mt 9.1-8; Lk 5.17-26)

¹ Yi 'fli yaa "bɛ -sru, ɛn Zozi 'li 'e da Kapanamo. Minnun -a 'man 'nan Zozi a "kɔnnɛn, ² ɛn o "kaga "kʊ "va. Min a "kaga "bʊʊ "le "wɛan, 'tɔnan 'ka 'fʊlɛ "nyian 'kɔn 'lɛ "nɛn "dɪ. Zozi Bali -le 'wɪ vɪdɪ 'sia -wlɛ.

³ -A -nan nɛn, minnun -tadɪ 'sia min -srandɪ -tʊ -a Zozi lɛ. E ya min sinjɛn lɔ "se "ji. ⁴ 'Pian wa'a -kɔlɔlɛ -plidɪ -a Zozi man dɪ, min a "kaga "le "wɛan. -A -nan nɛn o 'kɔn tri, waa 'fɔn 'e 'win -ji fɛnan nɛn Zozi cɪ 'e 'tɔdɪ bɛ -a -nan. O -cɛzan zɪɛ -a sɔɔnla. ⁵ Zɪ Zozi -wee yi -tɛradɪ 'e da 'yɪ bɛ, ɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan: «'An 'pɪ, 'wɪ 'wɪdɪnɪn nɛn yia drɛ bɛ maan fui.»

⁶ Bali -le 'fluba 'ci vɪnɔn -mie a min "kaga zɪɛ o yei 'o -nyrandɪ. Waa nrɔn 'o 'ji 'nan: ⁷ «-Mɛ "wɛan nɛn, min 'labɛ, e 'wɪ zɪɛ -a ve? E Bali srɔn. -Te ya'a 'silɛa Bali -tʊwɪ "a dɪɛ, -tɪɛ -kɔlamɪn min -le 'wɪ 'wɪdɪnɪn fuidɪ -a?»

⁸ Zozi -wee ci "nrɔndɪ 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Mɛ "wɛan nɛn ci "nrɔndɪ zɪɛ, e ya 'ka 'ji? ⁹ -Te maan 'vɪ min -srandɪ "tra 'gʊɛ -yrɛ 'nan: <'Wɪ 'wɪdɪnɪn

nɛn yia drɛ bɛ maan fui, 'bɛ a -tʊ. ɛn -te maan 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I wluan, 'i 'yie nyinnan "davɛ 'sia, 'i 'ta wʊ», 'bɛ a -tʊ. 'Wɪ "fli zɪɛ, -a "cɛn "vɪdɪ 'bɛ cɪ 'plɛblɛ? 10 'Pian an "ta -a -ci -kɔɔnman 'cɛɛ 'nan -kɔladɪ a 'an 'bɔ Blamin -pɪ -lɔ -e 'an min -le 'wɪ 'wɪdɪnʊn fui 'trɛda.» -A -nan nɛn yaa 'vɪ -cɛzan zɪɛ -yrɛ 'nan: 11 «'I 'wluan! 'I 'yie nyinnan "davɛ 'sia! 'I 'kʊ 'yie "kɔnnɛn!» 12 'Nun tɔɔn min zɪɛ e wluan, e 'yee nyinnan "davɛ 'sia, ɛn e 'ta wʊdɪ 'sia min pɛɛnɔn yie man, e 'bɔla bei. 'Wɪ zɪɛ e cɪla 'o pɛɛnɔn da. O Bali 'tɔ 'yɪ 'vɪ, ɛn waa 'vɪ 'nan: «'Wɪ 'gʊɛ kʊ'a tian 'li -a -nan yɪɛ dɪ.»

Zozi Levi laabv
(Mt 9.9-13; Lk 5.27-32)

13 Zozi 'kʊ "nyian Galile 'yɪ man. Min "kaga "kʊla -a -sru, ɛn e Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn paa o ji. 14 "Yɛɛ -kʊ 'e 'lɛ bɛ, te e Alife -pɪ Levi ye 'e -nyrandɪ fɛnan nɛn o 'sukɔɛ "sia bɛ -a -nan. E ya 'yee 'nyranman 'panan. ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I -sɔɔnla 'an -sru!» Levi wluan, ɛn e sɔɔnla -a -sru.

15 "Bɛ -sru ɛn Zozi 'lee 'e -srunɔn 'kʊ Levi -le "kɔnnɛn fɛnun -blɪɛ. 'Sukɔɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn -mienun yra fɛ zɪɛ -a -sru. Kɔɔ min "kaga 'bɛ 'kʊla -a -sru. 16 'Fluba 'ci vɪnɔn nɛn o ya Farizen 'nɔn 'a bɛ, zɪ waa 'yɪ 'nan Zozi a fɛ -blɪnan 'o 'vale 'sukɔɛ 'sinɔn 'lee 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn -mienun -a bɛ, ɛn waa 'vɪ -a -srunɔn lɛ 'nan: «-Mɛ "lɛ "wɛan nɛn e fɛ blɪ 'o 'vale 'sukɔɛ 'sinɔn 'lee min -wɪdɪ -mienun -a?»

17 Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «Min -nun nɛn -cɛ 'ka o man dɪɛ, wa'a -dɔdrɔ -sru -wɛɛman dɪ. 'Pian minnun nɛn -cɛ cɪ o man bɛ, -wɛɛ cɪ -dɔdrɔ -va. ɛn "nyian bɛ minnun nɛn o cɪ tɪglɪ bɛ, -wee

"wεan "cεε an -ta dɪ, 'pian an -ta 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnɔn 'va. An -ta o laabɔlɛ -e 'an Bali -le -si -kɔɔn -wɪɛ.»

*Zozi 'le 'wɪ "paadɪ a "le fɛ -trɛ -le 'wɪ 'zɔ
(Mt 9.14-17; Lk 5.33-39)*

¹⁸ Zan -srunɔn 'lee Farizɛn 'nɔn a fɛ 'sɔnnan. En minnun -ta 'wɪ laabɔlɛ Zozi 'lɔ 'nan: «-Mɛ "le "wεan nɛn, Zan -srunɔn 'lee Farizɛn -srunɔn fɛ "sɔan, te "yie -srunɔn 'ka fɛ sɔan dɪ?»

¹⁹ En Zozi -a 'vɪ -wɪɛ 'nan: «-Te minnun -a lɪ 'pa "fɛdɪ drɛnan bɛ, tɔ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o yei "bɛ, minnun fɛ "sɔan? -Ceje, tɔ nɛn lɪ -trɛ 'pazan a o va bɛ wa'a 'kɔlaman fɛ 'sɔndɪ -a dɪ! ²⁰ 'Pian yi nɛn lɪ -trɛ 'pazan -taa 'silɛ o yei "bɛ, -a nyan nɛn o -taa "fɛ 'sɔnlɛ.

²¹ En "nyian bɛ, min 'ka sɔ -trɛ 'fɔɪ 'sia, -e 'e 'pa sɔ ceje 'fɔɪ bɔnan dɪ. -Te 'bɛ "cεε "dɪɛ, sɔ -trɛ -a ceje 'fɔɪ bɔnan "paa "va. ²² En "nyian bɛ min 'ka 'wɛn -trɛ sɛan -wɪ 'kɔlɛ 'tre cejenun -ji dɪ. -Te 'bɛ "cεε "dɪɛ, -wɛn -trɛ -wɪ 'kɔlɛ 'tre cejenun fɛaman, te -wɛn 'lee 'trenun 'bɔ srɛ. 'Pian e ya "le min 'e 'wɛn -trɛ -sɛn -wɪ 'kɔlɛ 'tre -trɛnun -ji!»

*Zozi 'wɪ tin 'ba Zuif 'nɔn 'le 'flinla 'yi man
(Mt 12.1-8; Lk 6.1-5)*

²³ 'Flinla "yi da nɛn, Zozi 'lee 'e -srunɔn 'ciɪdɪ 'sia fei -tɔ da. Fɛ 'wɪɛ nɛn fei zɪɛ -a da bɛ, e ya 'lee 'saa 'le 'wɪ 'zɔ. -A -srunɔn 'ko -a "cεɛndɪ -a, te waa -ble. ²⁴ -A -nan nɛn Farizɛn 'nɔn -a 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «"I 'yɪɔ 'wɪ nɛn 'i -srunɔn -a dra bɛ -a. -Cee 'flinla "yi da bɛ, wa'a 'wɪ 'labɛ -a dra dɪ.»

²⁵ En Zozi "e 'nan -wɪɛ 'nan: «'Wɪ nɛn -kaa tra David -a drɛ 'li, te dra -a -tɛa 'o 'vale 'yee minnun -a bɛ, ka'a tian -a ta vɪɛ dɔv? ²⁶ E wɪa Bali -le 'kuin, ɛn Bali -le 'kpɔun nɛn Bali -pannɔn 'saza 'bɛ -ble bɛ,

yaa 'sia, yaa bli, εn e 'yee minnun 'le "nən. Tυ zιε -a va bε, te Abiata 'bε ci Bali -pannən 'tazan -a.»

²⁷ Εn Zozi -a 'pla "da 'nan: «Bali 'flinla "yi dre minnun -le vε -a! Ya'a minnun dreλε 'flinla "yi -le vε -a di. ²⁸ -Yee "wεan nεn 'an 'bο Blamin -pi, mεen ci 'flinla "yi san -a.»

3

*Min -tυ nεn -a -pεla 'ka 'e man bε Zozi -a beli
(Mt 12.9-14; Lk 6.6-11)*

¹ Zozi 'kυ pee 'wυ "nyian cin yi 'kuin. Min -tυ a 'kən zιε -a -ji, -a -pεla 'tυ a 'e 'kadι. ² Farizen 'nən nεn 'kən zιε -a -ji bε, o Zozi 'nanjendι 'sia -gəεn 'nan, -te e min zιε -a "belia 'flinla "yi da -o. Waa dre zιε 'nan -e 'o -kəla 'wι 'tədi -a "man. ³ Zozi -a 'vι -pε -kazan λε 'nan: «'I 'wluan! 'I 'tə min yei 'gυ!»

⁴ Εn Zozi -a laabυ -wλə 'nan: «-Mε "wι nεn -cee -pei -a vι? -Si a 'e 'nəndι min λε 'nan 'e 'wι "yi "dre 'flinla "yi da, -baa 'wι 'wλidι "nεn e dre? Εn "nyian bε, e min "belia, -baa e min "tυe -e 'e 'ka?» Min -tυ 'ka 'wι 'silε "da "di.

⁵ Zozi o pεεnən -nanjεen 'tədu nyran da. -Wee "trəen "yuyu nεn waa "taan Bali va bε, -yee "wεan -a ta dre 'trədrə. -A -nan nεn yaa 'vι -cεzan zιε -yrε 'nan: «'I 'pε 'sυ "ji!» E 'e 'pε 'sυ "ji, εn -a -pε dre "plənblən 'e "pa 'ji.

⁶ Farizen 'nən 'bəla bei. O -kυ Erodi -le minnun 'va -a 'palεa "da 'nan 'o Zozi 'man -wεε -e 'o -te.

*Min "kaga "ta Zozi 'va
(Mt 12.15-16; Lk 6.17-19)*

⁷ Zozi 'lee 'e -srunən 'kυ Galile 'yi man. Min "kaga 'kəla o -sru. O -mie 'si Galile 'lεglən 'ji, εn o -mie 'si

Zude 'leɣlɔn 'ji, ⁸ ɛn o -mie 'si Zeruzalɛm, ɛn o -mie 'si Idume 'leɣlɔn 'ji, ɛn o -mie 'si 'leɣlɔn nɛn Zudan 'yi -sru "bɛ -a -ji, ɛn o -mie 'si 'leɣlɔnnun nɛn Tir 'lee Sidɔn "srɔn "bɛ o ji. Min "kaga zɪɛ o -ta Zozi 'va, kɔɔ 'wɪnun nɛn yaa dra bɛ waa 'man. ⁹ -Yee "wɛan Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan, 'o 'klɔ -tɔ man wɔw, "tɔgɔ minnun 'o trun 'e man "kaga. ¹⁰ Fɛ -le "wɛan nɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ -yɛɛ cɪ 'nan, e min "kaga 'beli, ɛn -cɛnɔn pɛɛnɔn 'o cin -mɛandɪ 'sia 'nan -e 'o klɛ "man. ¹¹ Minnun nɛn -yɔ -wɪdɪ "cɪ o -sru "bɛ, -te o Zozi 'yɪ bɛ, o -tɛɛmlan "wɪ, te o -paanman 'nan: «Bali -pɪ nɛn 'yia.» ¹² 'Pian Zozi 'wɪ "paala -wɛ 'kɪgla. Yaa ve -wɛ 'nan: «Te 'ka min nɛn 'an cɪ bɛ -a ta bɔla minnun lɛ dɪ!»

*Zozi min 'si "va -fuda "fli 'yee 'pasianɔn 'a
(Mt 10.1-4; Lk 6.12-16)*

¹³ "Bɛ -sru ɛn Zozi pɔn -tɔ tri. Minnun nɛn Zozi cɪ "va "bɛ, e o laabɔ 'e 'va. ɛn o -kɔ -a "srɔn. ¹⁴ Zɪ e min -fuda "fli 'si "va zɪɛ, ɛn e o 'tɔ 'pa 'yee 'pasianɔn. Yaa drɛ zɪɛ 'nan, -e 'o 'kɔn -a "srɔn. ɛn yaa drɛ 'nan -e 'o 'kɔ Bali -le 'wɪ vɪ, ¹⁵ te -kɔladɪ a -wɔ -e 'o -yɔ -wɪdɪnun -pin minnun -sru. ¹⁶ Minnun nɛn e o 'si "va "bɛ, o 'tɔ nɛn 'gɔ: Simɔn nɛn yaa 'tɔ 'pa Pieri bɛ, ¹⁷ 'lee Zebede -pɪnun Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan nɛn Zozi o 'tɔ 'pa Boanɛzi bɛ, -a -ci nɛn 'nan laa -paan "sɔ -man minnun, ¹⁸ 'lee Andre, 'lee Filipɔ, 'lee Batelemi, 'lee Matie, 'lee Toma, 'lee Alife -pɪ Zaji, 'lee Tade, 'lee Simɔn -tɔ nɛn waa laabo "nyian Zelo bɛ, ¹⁹ 'lee Zudazi Karioti. Min nɛn e "ta -daa Zozi 'nɔnlɛ 'e 'nanmannɔn lɛ bɛ -nyɛn.

*Zozi 'le 'plɛblɛ "sia nyin?
(Mt 12.22-32; Lk 11.14-23)*

20 "Bε -sru εn Zozi 'ku "kōnnεn. Minnun 'o cin 'yι "nyian "man "kaga "le "wεan, Zozi 'lee 'e -srunōn 'ka 'o 'wulo -da yιε -e 'o fε -blι dι. 21 Zι Zozi 'mangulinun 'wι zιε -a 'man bε, o -si 'sia 'nan 'o 'ko -a 'kunλε. Kōō -a -cin a o ji 'nan, -a -wulo srε 'e da.

22 Εn "nyian bε, 'fluba 'ci vιnōn nεn o 'si Zeruzalem bε, o 'nan, -yυ -wliδινun tazan nεn waa laabo Belzebul bε, e ya Zozi -sru. Εn -yee 'plεble 'a nεn e -yōnun -pian "minnun -sru.

23 -A -nan nεn Zozi o laabu, εn e 'wι tin 'badι 'sia -kōnnεn "ji. E 'nan: «Satan 'ka 'kōlaman -e 'e 'bō 'fli -pin dι. 24 -Te 'λεglōn 'tυ -ji minnun cεεn 'e cin man, εn o ya -kuli -tannan 'o cin man bε, 'λεglōn zιε, e -wia. 25 Εn -te 'kōn 'tōwli 'λε "nεn 'nōn 'bε ci 'wι 'tōwli zιε -a drεnan oo, "kōnnεn zιε e -wia. 26 -A -tōwli "nεn "nyian Satan 'lee -yee -yōnun -le vε -a. "Te -wεε cεεn 'e cin man, εn o ya -kuli -tannan 'o cin yei "bε, "te -yee mingōnnεn trε -wi -a -nan 'mōn. 27 'Ka -tō 'nan, Satan nεn e ya min 'plεble 'a bε, min 'ka 'kōlaman -e 'e -wla -yee 'kuin -e 'e -yee fεnun crin wυ, -te ya 'a Satan 'bō -yrιε dι.

28 Maan ve 'cεε 'wι tιglι 'a 'nan, 'wι 'wliδι pεεnōn nεn min -a dra bε, Bali -kōlaman -a 'cεdι -a min λε. Εn "nyian wei -wliδι pεεnōn min -a -fōa Bali λε bε, Bali -kōlaman -a 'cεdι -a min λε. 29 'Pian 'wι nεn Bali lei 'saun -a dra bε, min nεn e "we "man -wliδι "bε, Bali 'ka -a cεa -a san λε 'li "fo "dι. 'Wι 'kpa, 'wι 'wliδι zιε e -fo -yrō 'li "fo "le vε -a.»

30 Minnun nεn o 'nan, -yυ -wliδι "a Zozi -sru "bε, o 'tō 'ji nεn e 'wι zιε -a 'vι.

*-Tι nεn Zozi -a "siala 'e drι 'a?
(Mt 12.46-50; Lk 8.19-21)*

³¹ Zozi "bu 'lee -a "bunun -ta. O -fu 'o 'tɔdɪ bei, ɛn o min -tu 'pa 'sia 'nan 'e 'kɔ Zozi laabu. ³² Minnun "kaga "a 'o -nyrandɪ Zozi "srɔn. Waa si -fɔ. O 'nan -yɾɛ 'nan: «'ɪ "bu 'lee 'i "bunun a bei. O 'nan, 'i 'lɔ!»

³³ Zozi "e 'nan -wlɛ 'nan: «-Tɪnun 'bɛ ci 'an "bu "a? ɛn -tɪnun 'bɛ ci 'an "bunun -a?»

³⁴ Zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, e minnun nɛn waa si -fɔ bɛ, o -nanjɛn, ɛn e 'nan: «"Ka 'yɪɔ! 'An "bu 'lee 'an "bunun nɛn 'gɔ. ³⁵ Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ ci 'nan, min nɛn e Bali ci 'sɔ wɪ dra bɛ, -yɛɛ ci 'an "bu -a, ɛn -yɛɛ ci 'an "blu "a, ɛn -yɛɛ ci 'an "bu "a.»

4

'Saa 'fɔzan man -kɔnnɛn (Mt 13.1-9; Lk 8.4-8)

¹ Yi -tu da bɛ, Zozi 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji "nyian Galile 'yi man. Minnun a trenan "man "kaga, -yee "wɛan e -fɔ -klɔ -ji 'yi yɪɛ da, ɛn e -nyran. Minnun -fu 'o 'sendɪ 'yi 'plo da. ² -Kɔnnɛn "ji nɛn e 'wɪ "kaga paa o ji. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: ³ «"Ka 'yɪɔ 'wɪ 'tɔ nɛn 'gɔ! 'Ka "trɔɛn "tɔ -yɾɛ! Min -tu 'bɛ 'kɔ 'saa 'fɔlɛ. ⁴ Zɪ e ya -a wɛɛnnan bɛ, -a 'wlɛ plɔɛn 'sran -si man. "Lomannun -ta, waa bli. ⁵ -A 'wlɛ -mie -sran puo da, fɛnan nɛn 'trɛ 'ka "kaga "dɪɛ -a -nan. E bɔdɪ 'sia tada, kɔɔ 'trɛ 'ka "da "kaga "dɪ. ⁶ Zɪ yɪdɛ 'bidɪ 'sia bɛ, ɛn e kaala 'nan, -a "sɛin 'ka 'kɔlɛ -kɔɔbli dɪ -le "wɛan. ⁷ -A 'wlɛ plɔɛn 'sran fɛnan nɛn -tɛin -taa "bɔlɛ bɛ -a -nan. -Tɛin zɪɛ e 'tu, e blala 'saa man, wa'a -kɔlɛ -sendɪ -a "da "dɪ, ɛn o kaa. ⁸ -A 'wlɛ plɔɛn 'sran 'trɛ "yi "da. 'O 'bɔ, 'o trɔv, ɛn 'o 'sɛn "da. -A bɛ -tu 'wlɛ a "man -fuba yaaga. -A bɛ -tu 'wlɛ a "man -fuba 'shɛɛdɔ. -A bɛ -tu 'wlɛ a "man -yaa tɔ. ⁹ Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "ci -a -wulo -man bɛ, -a san 'e man!»

*-Mε "le "wεan nen Zozi 'wι tin 'ba -kōnnen "ji?
(Mt 13.10-17; Lk 8.8-10)*

¹⁰ "Bε -sru, zι Zozi 'fυ 'e 'saza 'o 'vale 'e -srunōn 'fuda "fli 'lee min -mienun -a bε, εn waa laabυ Zozi 'lō 'nan: «-Kōnnen "nen, yia -fō 'gυε, -a -ci nen 'nōn?»
¹¹ -A -nan nen Zozi -a 'vι -wlε 'nan: «Kaa 'gυε, 'ka ε nen Bali 'yee 'wι yōdι nen 'e min "paala 'a bε -a -ci 'si. 'Pian minnun nen o 'ka 'an -sru "dιε, "o 'wι pεenōn maan -kōnnen "ji. ¹² E dre zιε 'nan -e 'o fεnan -nanjen, te wa'a -kōnnen 'ye dι, εn -e 'o 'wι man, te wa'a -ci maan dι, "tōgō 'o 'fli -nōn Bali ε -e 'bε -wee 'wι 'wliδnun fui.»

*Zozi 'saa 'fōzan man -kōnnen "ci 'vι
(Mt 13.18-23; Lk 8.11-15)*

¹³ Zozi -a laabυ -wlō 'nan: «-Te ka'a -kōnnen 'gυε -a -ci manε dιε, kaa dra 'kō -e 'ka peenun -ci man?»
¹⁴ -A -nan nen yaa 'vι -wlε 'nan: «'Saa 'fōzan -kυ 'yee 'saa 'fōλε, e ya "le 'nan, min -tυ 'bε 'kυ Bali -le 'wι vlε. ¹⁵ 'Saa 'wlε nen e -sran -si man bε, minnun nen o Bali -le 'wι maan, 'nun tōōn -e Satan 'e 'ta -a 'si o ji bε, -wee 'wι nen. ¹⁶ En 'saa 'wlε nen 'e 'sran puo da bε, minnun nen o Bali -le 'wι maan, 'nun tōōn o "we "man ci "nrandι -a bε, -wee 'wι nen. ¹⁷ Wa'a tυe -e -a "sein 'e 'kυ -kōbli dι. Wa'a 'o "trōen 'tōala 'ji dι. -Te 'wι yιdι 'lee 'tε 'padι o da a bōnan o man Bali -le 'wι 'le "wεan bε, tōōn -e 'o 'pε 'si Bali -le 'wι -sru. ¹⁸ En 'saa 'wlε nen e -sran fεnan nen -tein -taa "bōλε bε -a -nan bε, minnun nen o Bali -le 'wι maan, o "we "man "bε, -wee 'wι nen. ¹⁹ 'Pian minnun zιε, o -taa 'o 'ci "nrōndι 'silεa 'trēda fεnun "kaga "da. Fε yιdι o see "paaman. O ya "vale fε pεenōn 'e dre 'wee vε -a. 'Wι zιε e -si -tōa Bali wei lō, -e 'e vlε 'e 'nyranman 'pa o man dι. ²⁰ En 'saa 'wlε nen o -sran 'trε "yi "da

bε, minnun nεn o Bali-le 'wι maan, o "we "man -e 'o 'ta wυla "da "bε, -wee 'wι nεn. Tɔɔn 'nyranman nεn Bali wei -a 'padι "siala o man bε, -a "nεn bɔala -dan. Te o drε "le 'nan 'saa nεn -a bε -tɔwli 'wlε a "man -fuba yaaga, εn -a -tɔwli 'wlε a "man -fuba 'shεεdυ, εn -a -tɔwli 'wlε a "man -yaa tυ bε, -yee 'wι 'zυ.»

*-Kannεn man -kɔnnεn
(Lk 8.16-18)*

²¹ "Bε -sru εn Zozi "e 'nan -wlε 'nan: «Min 'ka -kannεn 'fɔa "nεn -e 'e yɔɔ -pɔ wlu dι. -Te 'bε "cεε "dιε, -e 'e yɔɔ nyinnan "dave wlu dι. 'Pian waa -tɔala fεnan 'wein da, te minnun pεεnɔn -a ye. ²² Maan ve 'cεε 'nan, fε -tu 'ka 'fo 'e yɔɔdι -trilii, -e 'e vlε 'e bɔla 'ji dι. En 'wι yɔɔdι -tu "ka -e 'o vlε 'o man fεnan 'wein da dι. ²³ Min nεn 'wι man "trɔεn "cι -a -wulo -man bε, -a san 'e man!

²⁴ Ka drε "yi 'wι nεn ka cι -a mannan 'gvε -a va! Zi ka Bali wei 'man bε, -a da nεn Bali 'wι 'tɔdι "paa "da 'cεε, -e 'e 'kv 'e 'lε. ²⁵ Kɔɔ min nεn e cι -yrɔ "bε, -a lε nεn waa "paa "da. 'Pian min nεn e "ka -yrɔ "dιε, -a "tiennεn nεn -yrɔ "bε, o -taa -a 'silε.»

*Fei fε 'wlε bɔdι da -kɔnnεn
(Ezai 55.10-11; 1 Ko 3.6-7)*

²⁶ En Zozi -a 'vι "nyian 'nan: «Bali -le mingɔnnεn -blɔdι min da bε -nyrεn 'gv. E ya "le min -tu 'saa -fɔ 'yee fei. ²⁷ "Bε -sru e yi -tεa "pei -man -e 'e 'fuɔ bodrun. Yaa dra zιε yi -tɔdυ pεεnɔn man. 'Pian fε nεn e dra 'lɔɔ -e 'saa nyriεn 'e bɔ -e 'e trυ bε, ya'a tɔa dι. ²⁸ Trε -a bɔa 'e 'fli -a. Yaa nyriεn bɔa 'e 'flin, "bε -sru -e 'e 'sεn "da, -e 'e 'yi mlin. ²⁹ -Te -a 'wlε tran bε, te -a -tɛdι 'bɔ. -A -nan nεn min zιε e -ko -a -tεlε srεn 'a.»

Fei fe 'wle 'tu man -kɔnnɛn
(Mt 13.31-35; Lk 13.18-19)

³⁰ En Zozi -a 'vɪ 'nyian 'nan: «Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ min da bɛ, -mɛ "man "nɛn -kaa -kɔnnɛn? -Kɔnnɛn "cɛn "fɔdɪ -a nɛn maan -ci ve 'cɛɛ? ³¹ Maan -kɔnnɛn man fei fe 'wle 'tu man. -A 'wle "wɛnnɛn "mlɪan 'trɛda fɛ 'wle pɛɛnɔn da. ³² 'Pian -te waa -fɔ bɛ, e bɔa -e 'e tru. -A -dan -cia fei sinwle pɛɛnɔn da. 'E plan -tɔa, -e "lomannun 'o "kɔɛ "tɔ -a 'la 'va.»

³³ -Kɔnnɛnnun zɪɛ -a "kaga "fɔdɪ -a bɛ, Zozi Bali -le 'wɪ paa minnun ji "le zɪ o -kɔlaman -a -ci mandɪ -a bɛ -yee 'wɪ 'zɪv. ³⁴ -Kɔnnɛn 'saza 'ji nɛn e tin 'ba minnun lɛ. 'Pian -te 'o 'vale 'e -srɪnɔn 'a o -fu 'o 'saza bɛ, -e 'e pɛɛnɔn 'ci vɪ -wle.

Zozi fulɔ 'plɛblɛ 'tu ta -tɔ
(Mt 8.23-27; Lk 8.22-25)

³⁵ Yi -tɔwli 'bɔ zɪɛ -a funninmlan nɛn, Zozi -a 'vɪ 'e -srɪnɔn lɛ 'nan: «-Kaa kv 'yi -sru!» ³⁶ O -si -nɔn minnun lɛ. -A -nan nɛn o -kɔdɪ 'sia. -Klv nɛn Zozi cɪ -ji paan bɛ, -a -ji nɛn e -fu ɛn o -kɔdɪ 'sia. -Klv -mienun yra o -sru. ³⁷ En fulɔ 'plɛblɛ 'tu "fɛɛndɪ 'sia. 'Yi 'sendɪ 'sia -klv -ji. 'Siɛn vɛ bɛ 'yi "ta -klv faa. ³⁸ Tɔ zɪɛ -a wlu bɛ, te Zozi a yi -tɛnan -klv pei 'ji. -A -wulo a 'e pladɪ -sunmun da. -A -srɪnɔn 'a fuv, ɛn o -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, 'kv 'nan cɛɛn 'nyandɪ man. "Yie 'man wɪ 'ka 'ji dɔv?»

³⁹ -A -nan nɛn Zozi wluan, e paan fulɔ da, ɛn yaa 'vɪ 'yi lɛ 'nan: «'I 'ta -tɔ! 'I 'ta "tra!» 'Nun tɔɔn fulɔ "fɛɛndɪ 'le 'tɔ, ɛn fɛnan -tɔ flu. ⁴⁰ Zozi -a laabv -wlv 'nan: «-Mɛ "klan nɛn kaa wo zɪɛ? Ka'a tian yi tɛala 'an da dɔv?»

41 -A -nan nen "klan -sen o ppenon 'ji, en waa laabudi 'sia 'o cin lo 'nan: «-Me "so -man min be ci zie? Fuloo 'lee 'yi -a wei maan "yi.»

5

*Zozi min -tu nen -yv -wliidi "ci -a -sru "be -a beli
(Mt 8.28-34; Lk 8.26-39)*

¹ Zozi 'lee 'e -srunon 'bola Galile 'yi -sru Geraze 'non 'le 'leglon 'ji. ² Zi Zozi soonla -klo -ji be, min -tu 'si min wonan zia, en e -ta -a 'le. -Yv -wliidi "a min zie -a -sru. ³ Min wonan nen e -nyeanla. Min -tu 'ka 'kolaman -a -yridi -a di. -Te -bulale baa nen oo, wa'a 'kolaman di. ⁴ Waa ceinnun 'lee -a -penun yri -bulale baa 'e 'pa -a "kaga, te yaa "ceenman 'e man. Min -tu 'pleble 'ka 'cia "da 'loo -e -a -pe 'e 'so -a pladi -a di. ⁵ Bodrun funnin, e -cia "min wonan 'lee ponun da -paandi -a 'pleble, te 'e 'man 'kole buuman -kole -a.

⁶ Zi e Zozi 'yi 'koo bli be, e -ta flan -a, en 'e "po soonla "wlu. ⁷ -A -nan nen e paan 'pleble, en yaa 'vi Zozi le 'nan: «Zozi, 'yie -me "wi nen 'an man? Bali nen min ta lou "be, -a -pi nen yia. Bali 'to 'ji be, te 'i 'te 'pa 'an da di!» ⁸ Zozi -a 'vi -yre 'nan, 'e 'si min zie -a -sru, -yee "wean nen e 'wi zie -a 'vi. ⁹ En Zozi -a laabu -yri 'nan: «'I 'to nen 'non?»

E 'nan Zozi le 'nan: «'An 'to nen -kuli 'pa 'tu, koo ku ya min 'gve -a -sru "kaga.» ¹⁰ En e toba -fodi 'sia Zozi le 'nan, te 'e 'o 'pin 'leglon zie -a -ji di.

¹¹ Tv zie -a wlu be, te 'sru 'pa 'tu a 'e 'blinan o "srön "pon -tu da. ¹² En -yvnun -a 'vi Zozi le 'nan: «'I yra 'si! 'I 'ku 'pa 'sia 'srunun 'labε o va -e 'ku 'fo o -sru!» ¹³ Zozi 'si -non -wle. -A -nan nen -yv -wliidunun 'si min zie -a -sru, en o -ku -fale 'srunun -sru. O flan

'sia pən 'sean man zia, te o -sean 'yia, ən o pɛɛnən kaa. O ya 'sru -kpi "fli.

¹⁴ Zi 'sru -sru "pinnən 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, o -tɛ -ji flan -a, ən o -kɔ 'fla 'lee fei -paannun da. 'Wɪ nɛn e drɛ bɛ, waa -nan 'sinan 'pa. Minnun -kɔ 'wɪ zɪɛ -a -nan yɪɛ. ¹⁵ Zi o 'bɔ Zozi man bɛ, ən o min nɛn blɔgɔ -yɔ "kaga "cɪ -a -sru "bɛ, -a 'yɪ. E ya 'e -nyrandɪ 'e 'ta le sɔ -a, te -a ta 'si. 'Wɪ zɪɛ e o cɛɛn nyɛn -a. ¹⁶ Minnun nɛn o cɪ -nan ən Zozi min zɪɛ -a beli bɛ, 'wɪ nɛn e drɛ bɛ waa -nan 'sinan 'pa -wɪɛ. Ən 'wɪ nɛn e 'bɔ 'srunun man bɛ, waa -nan 'sinan 'pa "nyian. ¹⁷ -A -nan nɛn o toba -fɔdɪ 'sia Zozi ɛ 'nan, 'e 'si 'wee 'lɛglɔn 'ji.

¹⁸ Zi Zozi "ta -fɔa "klɔ -ji bɛ, ən min nɛn yaa beli bɛ, e 'nan Zozi ɛ 'nan: «'I yra si, 'kɔɛ 'ko 'yia!» ¹⁹ Zozi 'ka 'wɪɛ "man "dɪ. 'Pian "e 'nan -yrɛ 'nan: «'I 'kɔ 'yie "kɔnnɛn 'i 'mangulinun va! 'Wɪ pɛɛnən nɛn Minsan -a drɛ 'yie bɛ, 'i 'sinan 'pa -wɪɛ! Ən 'i nyrinda nɛn e -sɛn Minsan da bɛ, 'i 'sinan 'pa -wɪɛ!» ²⁰ Min zɪɛ e -kɔ, ən 'wɪ pɛɛnən nɛn Zozi -a drɛ -yrɛ "bɛ, yaa -nan 'sinan 'padɪ 'sia 'lɛglɔn nɛn, waa laabɔ 'Fla 'fu bɛ -a -ji. Minnun pɛɛnən nɛn o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, o 'lɛbo "fɔ.

*Zozi Zairus 'lu 'lee li -tv beli
(Mt 9.18-26; Lk 8.40-56)*

²¹ Zozi 'fɔ -klɔ -ji, ən e 'li 'e da Galile 'e "pa 'ji. Minnun 'o cin 'yɪ "man "kaga, te e ya tian 'yɪ 'plo da.

²² -A -nan nɛn cin yɪ 'kɔn 'tazan -tv nɛn waa laabo Zairus bɛ, e -ta. Zi e Zozi 'yɪ bɛ, e -tria "wɪɪ, ²³ ən e 'nan -yrɛ 'nan: «'I yra 'si! 'I 'pa 'an 'va "nyiandɔ! 'An 'lu cɛɛn 'e yie 'lɛ wɔdɪ man. 'I yra 'si, 'i 'ta 'i 'pɛ 'pla "da, -e 'e 'beli!»

²⁴ Ən Zozi sɔɔnla -a -sru, te min -a -mɛan "man -pɛ pɛɛnən da.

25 Min "kaga zɪɛ o yei "bɛ, li -tʊ a -nan, -cɛ a "man. -Cɛ zɪɛ e nyɛn -sɛanla "man, -a -nan lɛ -fuda "fli 'bɔ. 26 'E yra 'yɪ -kɔdɪ -dɔdrɔ "kaga 'va 'le "wɛan, ɛn e 'yee "lala pɛɛnɔn srɛ. 'Pian -yee -cɛ fa 'ka drɛlɛ "yi "dɪ, te e -ko 'padɪ -a "da. 27 E Zozi 'le 'wɪ 'man, -yee "wɛan e wla min "kaga zɪɛ o yei. E pli Zozi man 'e koda zia, ɛn e klɛ -yee sɔ man. 28 Yaa nrɔn 'e 'ji 'nan, -te 'e 'pɛ klɛ 'e "tun -yee sɔ man bɛ, 'e "belia. 29 'Nun tɔɔn nyɛn -srandɪ "man 'le 'tɔ, ɛn yaa -kɔnnɛn 'yɪ 'nan 'e beli.

30 Zozi -a -tɔ 'nan, 'plɛblɛ 'tʊ 'bɔla 'e 'ji. -A -nan nɛn 'e 'man lila minnun da, ɛn yaa laabʊ 'nan: «-Tɪɛ klɛ 'an 'man sɔ man?»

31 -A -srunɔn -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «"Wuɔ! Minnun 'i -mɛan "man -pɛ pɛɛnɔn da bɛ, -e 'i laabʊ 'nan, -tɪɛ klɛ 'i man?»

32 Zozi 'e yei 'tɔdɪ 'sia 'e man 'nan -e 'e min nɛn e klɛ 'e man bɛ -a yɪ. 33 -A -nan nɛn li zɪɛ, e -ta nyɔɔndɪ -a. Nyɛn a cɛɛn, kɔɔ 'wɪ nɛn e drɛ -yrɛ "bɛ yaa -tɔa 'e 'bɔ 'a. E "pɔ sɔɔn Zozi 'wlu, ɛn e 'wɪ pɛɛnɔn 'vɪ -yrɛ.

34 Zozi 'e 'nan -yrɛ 'nan: «An 'lu, i yi -tɛra 'an da, -yee "wɛan nɛn i beli. 'I 'kʊ -trɔɔ! 'Yie -cɛ 'si 'i man.»

35 Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a tin 'banan, ɛn Zairus -le "kɔnnɛn 'pa 'sianɔn 'ta -a vɪɛ Zairus lɛ 'nan: «'I 'lu 'ka 'va. Te 'i Bali -le 'wɪ "paazan "koe "nyan "nyian dɪ!»

36 Zozi 'wɪ zɪɛ -a 'man. E 'nan Zairus lɛ 'nan: «Te 'i "klan dɪ! 'I yi -tɛra 'an da!»

37 -Te ya'a 'silɛ Piɛri 'lee Zaji 'lee 'e "bʊl Zan -a dɪɛ, Zozi 'ka 'wɪɛ "man -e min pee 'e -sɔɔnla 'o -sru "dɪ. 38 Zɪ o 'bɔla Zairus -le "kɔnnɛn "bɛ, Zozi min "kaga 'yɪ 'baba 'fɔ o man, te o -wua. 39 E wla 'kuin, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn 'baba 'fɔ 'ka

man, te ka -wua? 'Nen 'labε ya'a 'kalε dɪ, 'pian e ya yi-tenan.»⁴⁰ -A-nan nen minnun Zozi sεε wɔdɪ 'sia.

En e minnun pεεnɔn 'bɔla bei. E 'nen "tɪ 'lee -a "bɔ 'lee 'e-srunɔn yaaga 'sia, en o wla 'kɔn "bɔ "nen 'nen 'bɔ cɪ -ji bε -a -ji.⁴¹ Yaa 'kun 'e 'pε -man, en yaa 'vɪ 'e wei -ji 'nan: «Talita kumu!» -A -ci nen 'nan, lɔmɔn 'nen, maan 'nan 'yɪε 'nan, 'i 'wluan lou.⁴² Nun tɔɔn lɔmɔn 'nen zɪε e wluan, en e 'ta wɔdɪ 'sia. -A lε a -fuda "fli. Zɪ o 'wɪ zɪε -a -nan 'yɪ bε, o 'lεbo "fɔ.⁴³ 'Pian Zozi 'wɪ pla -wlε o "trɔɛn nyuɔndɪ -a. Yaa 'vɪ -wlε 'nan, te 'o -nan sεε wɔ min -tɔ lε dɪ! En e 'nan: «'Ka fε -nɔn -yrε!»

6

Nazarɛtɪ 'nɔn 'ka yi -tɛlεa Zozi da dɪ (Mt 13.53-58; Lk 4.16-30)

¹ "Bε -sru Zozi 'kɔ 'e fla Nazarɛtɪ 'o 'vale 'e -srunɔn 'a. ² 'Flinla "yɪ da bε, en e 'wɪ "paadɪ 'sia minnun ji cin yɪ 'kuin. Min "kaga "nen o -yee 'wɪ "paadɪ 'man bε, o 'lεbo "fɔ. En waa laabɔdɪ 'sia 'o cin lɔ 'nan: «Nyin zia nen 'wɪ 'labε "yεε tranla? -Tɪε 'wɪ 'tɔdɪ zɪε -a -nɔn -yrε? Yaa dra 'kɔ, en e 'lεbo "fɔ wɪnun 'labε -a dra? ³ Yiba "nyaanzan "tun "nen, en Mari -pɪ nen. Zaji 'lee Zoze 'lee Zud 'lee Simɔn nun flinzan nen. En "nyian bε, -a -suannɛn lɔmɔnnun -nyεanla -kaa va 'gɔ.» -Yee "wεan wa'a wei 'silεa 'wɪ 'a dɪ.

⁴ -A -nan nen Zozi -a 'vɪ -wlε 'nan: «Fε pεεnɔn 'nan bε, Bali 'lewei vɪzan 'tɔ a 'e wluandɪ. 'Pian -te e ya 'e 'flanɔn 'lee 'e drɪnun 'lee 'e 'mangulinun yei "bε, wa'a siala min -a dɪ.» ⁵ -Te ya'a 'silεa -pε 'pladɪ -a -cε -tɛnɔn -mie da -e 'o 'beli dɪε, Zozi 'ka -kɔlalε 'lεbo "fɔ wɪ pee drɛdɪ -a 'fla zɪε -a da dɪ. ⁶ Yi nen wa'a -tɛlεa

Zozi da dɛ, -a 'wɪ -a 'kan 'e 'ciɪla "da. "Bɛ -sru ɛn e -kʊ 'fla peenun da, ɛn e 'wɪ paa minnun ji.

*Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli 'pa 'sia "flivli
(Mt 10.5-15; Lk 9.1-6)*

⁷ Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli laabʊ, ɛn e o 'pa 'sia "flivli. E -kɔladɪ -nɔn -wɫɛ 'nan -e 'o -yʊ -wɫidɪnɪn -pin minnun -sru.

⁸ Yaa 'vɪ -wɫɛ 'nan: «-Te ya'a 'silɛa "tonyrin -a dɛ, te 'ka 'ta wʊ "man "fɛ pee 'sia dɪ! Te 'ka 'blɪfɛ 'lee 'pada 'lee "lala 'sia dɪ! ⁹ 'Ka 'manwua "wʊ! Te 'ka 'tralɛ 'sia "fli "dɪ!» ¹⁰ ɛn yaa 'vɪ "nyian -wɫɛ 'nan: «-Te 'ka 'bɔla 'fla 'tʊ da bɛ, 'ka 'fʊ 'kɔn nɛn, o 'ka laabʊ 'ji bɛ -a -ji, -trilii -e 'ka 'kʊdɪ 'e bɔ. ¹¹ 'Pian -te ka 'bɔla 'fla, ɛn 'fla zɪɛ -a da 'nɔn 'ka 'ka 'silɛa min -a dɛ, ɛn wa'a "trɔɛn "tɔlɛ 'ka wei lɛ dɛ, 'ka 'kʊ 'ka 'lɛ! "Cɛɛ -kʊ bɛ, 'ka 'cɛin -man fuɔn -koei "trɔa o da 'wɪ pladɪ -a -wɫɛ. -A -ci -kɔɔndɪ nɛn 'nan 'ka 'pɛ 'si -wee 'wɪ 'ji.»

¹² -A -nan nɛn o -kʊ, ɛn o Bali -le 'wɪ vidɪ 'sia minnun lɛ. Waa 'vɪ -wɫɛ 'nan, 'o 'si 'o drɛ wɪ -wɫidɪ "man -e 'o 'fli -nɔn Bali lɛ. ¹³ O -yʊ -wɫidɪ "kaga "pin minnun -sru. O 'nyrɔn ciɪ -cɛ -tɛnɔn "kaga "man, te o "belia.

*Min -batize drɛzan Zan -kanan wɪ nɛn 'gʊ
(Mt 14.1-12; Lk 9.7-9)*

¹⁴ Mingɔnnɛn Erodi Zozi 'le 'wɪ 'man, kɔɔ -a 'tɔ 'wɪdɪ fuɪla "man, te minnun -a ve 'nan: «Min -batize drɛzan Zan 'bɛ wɫuan -kanɔn 'va. -Yee "wɛan nɛn -kɔladɪ a -yrɔ ɛn e 'lɛbo "fɔ winun dra.»

¹⁵ ɛn min plɔɛnnun "o 'vɪ 'nan: «Eli nɛn.»

ɛn min -mienun "o 'vɪ 'nan: «Bali 'lewei vɪzan -tʊ nɛn "le Bali 'lewei vɪnɔn 'li bɛ -wee 'wɪ 'zʊ.»

16 Zi Erodi 'wunun zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn e 'nan: «Zan nɛn maan -wulo cɛɛn bɛ, -a 'bɔ nɛn. -Yɛɛ wluan -kanɔn 'va.»

17 Kɔɔ Erodi 'bɛ Zan -tɛ. 'Wɪ nɛn e drɛ 'lɔɔ yaa -tɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ. Erodi 'yee minnun 'pa 'sia, ɛn 'o -kʊ Zan 'kunɛ, waa yɪ, ɛn waa -fɔ -pʊ 'kuin. Yaa drɛ zɪɛ Erodi -le "wɛan, kɔɔ lɪ zɪɛ e ya Erodi "bʊɪ Filipʊ nan -a, ɛn Erodi -a 'si "wlu. 18 'Wɪ zɪɛ Zan -a 'lɛ cɛɛn Erodi lɛ. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «-Si 'ka 'i 'lɔ -e 'i "bʊɪ nan 'si 'e 'wlu dɪ.» 19 -A 'wɪ 'nan Erodi man -wliɪ. ɛn e Zan -sa 'pla 'nan 'e -tɛa. 'Pian -si nɛn kɔ 'e 'ciɪla "da "bɛ, ya'a tɔa dɪ. 20 Kɔɔ -a -sran Erodi 'bɔ "e "klan wo Zan -lɔ. -Yaa -tɔa 'nan, Zan a Bali -le min tɪgh 'a, -yee "wɛan 'e yiɛ -tɔa "va, "tɔgɔ 'o -tɛ. Erodi Zan wei mandɪ ye "yi, 'pian 'wɪ nɛn Erodi "e "yɪ -e "e "vɪ Zan lɛ bɛ, ya'a tɔa dɪ.

21 Zi Erodi -ya lɛ 'lɛ sɔɔ yi 'bɔ bɛ, ɛn Erodi -si nɛn kɔ 'e 'ciɪla "da -e 'e Zan -tɛ bɛ -a 'yɪ. Yi zɪɛ -a da bɛ, Erodi min -dandannun 'lee 'yee 'sounjanun tanɔn 'lee Galile min cejenun laabʊ 'nan, 'o 'ta "fɛdi drɛ 'e 'va. 22 ɛn Erodi 'lu 'kʊ "dre 'tanɛ o 'lɛ. Erodi 'lee 'yee minnun pɛɛnɔn 'ci 'sɔ 'e 'ciɪla "da.

-A -nan nɛn Erodi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Fɛ nɛn i cɪ "va bɛ, 'i laabʊ 'an 'lɔ, maan -nɔan 'yiɛ!» 23 ɛn Erodi -tɔ 'e wei da -a vɪɪ -a 'nan: «-Te 'mɛn mingɔnnɛn trɛ va nɛn i cɪ bɛ, maan 'fʊɪ 'tʊ -nɔan 'yiɛ.»

24 ɛn nɔnbɛ zɪɛ e 'bɔla, e -kʊ -a laabʊɛ 'e "bʊ 'lɔ 'nan: «-Mɛ "fɛ nɛn 'an laabʊ -yrɔ?»

-A "bʊ "e -yrɛ 'nan: «Min -batize drɛzan Zan -wulo nɛn, 'i laabʊ -yrɔ!»

25 -A -nan nɛn e 'li 'e da "nyianɔv mingɔnnɛn Erodi -va, ɛn yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Min -batize drɛzan

Zan -wulo va nen an ci. 'I -nɔn 'men -naagv "plɛdi da!»

²⁶ Zi Erodi 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, -a ta drɛ 'trɔdrɔ. 'Pian e -tɔ 'e wei da minnun nen o -ta "fɛdi da bɛ o yɪɛ man, -yee "wɛan ya'a -kɔlɛɛ -a vɪdɪ -a -cɛjɛ dɪ. ²⁷ -A -nan nen e 'sounja -tv 'pa 'sia 'nan, 'e 'kɔ Zan -wulo 'cɛn. 'Sounja zɪɛ e -kɔ -pv 'kuin, ɛn e Zan -wulo cɛɛn. ²⁸ E -ta -a "plɛdi da, ɛn yaa -nɔn nɔnbɛ 'bɔlɛ. ɛn nɔnbɛ zɪɛ yaa -nɔn 'e "bv "lɛ. ²⁹ Zi Zan -srɔnɔn 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn o -kɔ -a -kadɪ 'silɛa. O -kɔ -a wɔlɛ.

Zozi -blɪfɛ -nɔn min -kpi 'soolu lɛ

(Mt 14.13-21; Lk 9.10-17; Zan 6.1-13)

³⁰ Minnun nen Zozi o 'pa 'sia paan bɛ, o -ta. 'Wɪ pɛɛnɔn nen waa drɛ bɛ, 'lee 'wɪ nen waa paa minnun ji bɛ, waa 'sinan 'pa Zozi lɛ. ³¹ ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Kaa 'si fɛ 'gɔvɛ -a -nan! -Kaa kɔ fɛnan nen e ci flu bɛ -a -nan, -e -kaa 'flinla "wɛnnɔn!» Fɛ nen e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ bɛ, -yɛɛ ci 'nan, minnun nen o -ko 'lee minnun nen o -taa "bɛ, o ya "kaga "bɔv -le "wɛan, wa'a 'o 'wulo -da ye -e 'o fɛ -bli dɪ.

³² -A -nan nen Zozi 'lee 'e -srɔnɔn -fɔ -klɔ -ji 'o 'saza, ɛn o -kɔdɪ 'sia fɛnan nen e ci flu bɛ -a -nan.

³³ Minnun o -kɔnan 'yɪ. ɛn 'wɪ zɪɛ min "kaga -a 'man. -Yee "wɛan o 'si 'fla pɛɛnɔn da, ɛn o -trɔa o 'lɛ flan -a fɛ zɪɛ -a -nan. ³⁴ Zi Zozi sɔɔnla -klɔ -ji bɛ, e min "kaga zɪɛ 'o 'yɪ o 'sɛndɪ. O nyrinda -sɛn "da, kɔɔ e o 'yɪ "le 'nan 'blanun nen o -sru "pinzan "ka "dɪɛ, -wee 'wɪ 'zv. -A -nan nen e 'wɪ "kaga "paadɪ 'sia o ji.

³⁵ Zi funninmlan "ta "paala bɛ, ɛn Zozi -srɔnɔn pli "man. O 'nan -yrɛ 'nan: «-Pei "ta taan, ɛn min 'ka 'nyɛanla 'gɔ dɪ. ³⁶ -Yee "wɛan 'i vɪ minnun lɛ 'nan, 'o 'kɔ fei -paannun 'lee 'flanun nen -kaa "srɔn 'gɔvɛ -a da -e 'o 'wee -blɪfɛnɔn 'lɔ, 'o -bli!»

³⁷ En Zozi -a 'vɪ -wɫɛ 'nan: «'Ka 'blifɛ -nɔn -wɫɛ 'ka 'bɔ 'a!»

-A -nan nɛn waa laabɔ Zozi 'lɔ 'nan: «Kɔa dra kɔ -e 'kɔ 'blifɛ -nɔn -wɫɛ? I ya "vale 'nan 'kɔ 'kɔ minnun "kaga 'labɛ o -blifɛ 'lɔ yi yaa "fli "da 'nyranman "lala -a?»

³⁸ En Zozi -a laabɔ -wɫɔ 'nan: «'Kpɔun wɛa nɛn 'ka 'lɔ? 'Ka 'kɔ -a -nanjɛn!»

Waa laabɔ 'o cin lɔ, ɛn o -yrɛ 'nan: «'Kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli "nɛn 'kɔ 'lɔ.»

³⁹ "Bɛ -sru ɛn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan, 'o min pɛɛnɔn 'nyran "tra 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. ⁴⁰ En minnun -nyran 'e 'kule -a, 'e 'kule -a. -A 'kule -mie bɔa min -yaa tɔ, ɛn -a 'kule -mie bɔa min -fuba 'soolu.

⁴¹ -A -nan nɛn Zozi 'kpɔun 'soolu 'lee pɔ "fli zɪɛ -a 'si, 'e yra -tɔ laji, ɛn e Bali muo "fɔ. E 'kpɔunnun ta cɛɛn, ɛn yaa -nɔn 'e -srunɔn lɛ 'nan, 'o -pli "minnun man. E pɔ "fli pli "nyian minnun pɛɛnɔn man.

⁴² Min pɛɛnɔn fɛ bli, o 'kan. ⁴³ 'Kpɔun ponɛnnun 'lee pɔnun nɛn o -fɔ bɛ, -a -srunɔn -a -sɛn saannɛn -fuda "fli "ji, yaa 'fa. ⁴⁴ Minnun nɛn o 'kpɔun bli bɛ, -klɔnmɔn a 'o va -kpi 'soolu.

Zozi 'ta 'wɔ 'yi yiɛ da

(Mt 14.22-33; Zan 6.16-21)

⁴⁵ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'tɔ 'e -srunɔn man 'nan, 'o 'fɔ -klɔ -ji -e 'o 'trɔa 'e 'lɛ Bɛzaida fla 'yi -sru. E -fɔla "da 'nan -e 'e 'si -nɔn minnun lɛ, te o -ko -wee "kɔnnɛn.

⁴⁶ Zɪ o pɛɛnɔn cɛɛn 'kɔdɪ man bɛ, ɛn e -kɔ Bali trɔ 'balɛ pɔn -tɔ da.

⁴⁷ -Pei 'tan, ɛn -klɔ "e 'bɔ 'wɔ 'yi yei, te Zozi a tian 'e 'tɔwli "tra. ⁴⁸ Zozi -a 'yɪ 'nan, 'e -srunɔn a 'o yra yɪnan -klɔ -fɔdɪ -a, kɔɔ fulɔ "fɛɛnman e -taa "o da zia.

-Pei -man, mannen tɛdɛ -a bɛ, ɛn e -kɔla o -sru 'ta wɔdɪ -a 'yɪ yɪɛ da. E "ta -cia "o da. ⁴⁹ -A -nan nɛn waa 'yɪ, te e ya 'ta wɔnan 'yɪ yɪɛ da. -Wee 'jɪ "le 'nan min lei nɛn, ɛn o -paandɪ 'sia. ⁵⁰ Waa 'yɪ 'o pɛɛnɔn, ɛn nyɛn -ɛn o jɪ.

'Pian Zozi -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «'Ka -pɔan 'kun! Te 'ka "klan dɪ! 'An 'bɔ nɛn.» ⁵¹ -A -nan nɛn e -fɔ o va -klɔ -jɪ. 'Nun tɔɔn fulɔ 'ta 'tɔ. 'Wɪ zɪɛ e o 'plo 'fɔ 'e 'ciɪla "da. ⁵² 'Lɛbo "fɔ wɪ nɛn Zozi -a drɛ 'kpɔun -a bɛ, wa'a -ci manɛ dɪ. -Wee -ci mandɪ a -kɔɔbli -le "wɛan.

Zozi -cɛ -tɛnɔn beli Jenezarɛt
(Mt 14.34-36)

⁵³ Zɪ o 'yɪ cɛɛn bɛ, o 'bɔla Jenezarɛt. ⁵⁴ O sɔɔnla -klɔ -jɪ, 'nun tɔɔn minnun Zozi -kɔnnɛn 'yɪ. ⁵⁵ O ciɪ fɛ pɛɛnɔn 'nan -a vɪdɪ -a minnun ɛ. -A -nan nɛn minnun -tadɪ 'sia -cɛ -tɛnɔn 'a "se "jɪ, fɛnan nɛn waa 'man 'nan e ya bɛ -a -nan. ⁵⁶ Fɛnan pɛɛnɔn nɛn e 'bɔ bɛ, -te e ya 'fla "wɛnnɛn da -a oo, -te e ya 'fla -dan da -a oo, -te fei -paan "da "nɛn oo, minnun -taa "cɛ -tɛnɔn -a -guada. O toba -fɔa Zozi ɛ 'nan, 'e 'yee sɔ 'lɛbo 'fɛndaa 'tɔɪ -e -cɛ -tɛnɔn 'o klɛ "man. -Cɛ -tɛnɔn pɛɛnɔn nɛn o klɛ "man "bɛ, o beli.

7

Zuif 'nɔn kluda wɪ
(Mt 15.1-9; Lk 11.37-41)

¹ Yɪ -tɔ da bɛ, Farizen 'nɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -mienun 'si Zeruzalɛm, ɛn o -ta Zozi 'va. ² Waa 'yɪ 'nan -a -srunɔn plɔɛn fɛ bli, te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "le zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ dɪ.

³ Zuif 'nɔn nɛn Farizen 'nɔn 'a bɛ, 'lee Zuif 'nɔn pɛɛnɔn bɛ, -te wa'a 'o 'pɛ -man "foelɛ "le zɪ o tranun -a 'vɪ 'nan 'o drɛ bɛ -yee 'wɪ 'zɔ dɪɛ, wa'a fɛ ble dɪ. ⁴ ɛn

-te o 'si 'fleji bε, -te wa'a 'o -srulε "le zı o tranun -a 'vı 'nan 'o drε bε -yee 'wı 'zυ dıε, wa'a fε ble dı. O kluda wı "kaga pləən a "nyian. E ya 'yi 'mlin 'kulenennun -ci "foedı da, εn e ya -pənnun 'lee -daganun -ci "foedı da, [εn e ya nyinnan "davennun -srudı da.]

⁵ -Yee "wεan Farizen 'nən 'lee 'fluba 'ci vınnən 'a laabυ Zozi 'lɔ 'nan: «-Mε "le "wεan nən, 'i -srınnən 'ka 'wı nən -kaa tranun -a 'vı 'nan -kaa drε bε -a dra dı? 'Pian wa'a 'o 'pε -man dra 'saun Bali 'le 'vaa -e 'o fε -bli.»

⁶ -A -nan nən Zozi "e 'nan -wlε 'nan: «Wei "flivli 'nən! 'Wı nən Bali 'lewei vızan Ezai -a crən -tε 'ka man bε, 'wı 'kpa nən, kəɔ yaa 'vı 'nan:

⟨Bali "e 'nan:

Minnun 'labε,

waan 'tɔ "yi "ve 'o 'le lou,

'pian o jinun bε,

o ya 'o 'sidı 'an man -kəɔbli.

⁷ -Wee 'an 'sudı bε -a "nən "ka "dı.

Kəɔ -peinun nən blamin a -tɔ bε,

-a 'bɔ nən waa "paaman minnun ji

'nan -yεε cı Bali -le -si -a.⟩ »

⁸ En Zozi -a 'vı -wlε 'nan: «'Ka "trəən 'si Bali -le -pei

-va, εn ka -sənnla 'ka tranun kluda wı -sru. ⁹ 'Ka 'ci

a 'e 'cendı. Ka Bali -le -pei tuv 'ka 'pela koda, εn ka

lea 'ka tranun kluda wı man.

¹⁰ 'Wı nən yaa -kəɔnman bε -nyrən 'gυ. E ya 'e

'crən -tεdı 'nan:

⟨'I yiε 'nan 'i "tı 'lee 'i "bυ "man!⟩

En "nyian 'nan:

⟨Min nən,

'e wei 'pla 'e "tı "man,

-te 'bε "cεε dıε,

'e "bυ "man bε,

'o san -tε!⟩

-Pei z1ε Bali 'bε -nɔn Moizi λ, ¹¹ 'pian kaa "paaman minnun ji 'nan, -si a 'e 'nɔndɪ min λ -e 'e vɪ 'e "tɪ 'lee 'e "bυ "λ 'nan: <Ma'an 'kɔlaman -e 'an 'pa 'ka 'va dɪ. "Lala nɛn kɔ "an -nɔn 'cεε bε, maan drε Kɔrban -a. -A -ci nɛn 'nan, maan -nɔn Bali λ.> ¹² Cee 'wɪ "paadi z1ε e -si -tɔa -yrɔ -e 'e 'pa 'e "tɪ 'lee 'e "bυ 'va. ¹³ Zɪ ka Bali wei klu -sɛanla 'ji 'ka tranun kluda wɪ -a z1ε. En 'wɪ z1ε -a -tɔwli "nɛn kaa dra 'wɪ "kaga "ji.»

-Mε "fε 'bε min "tri -tɔa Bali 'λ?
(Mt 15.10-20)

¹⁴ "Bε -sru εn Zozi min "kaga laabu "nyian, εn e 'nan -wλε 'nan: «Ka "trɔɛn "tɔ 'an wei λ -e 'ka 'wɪ 'gυε -a -ci man 'kpa. ¹⁵ Fε nɛn e "sia bei, -e 'e -wla "min ji bε, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'λ dɪ. 'Pian fε nɛn e "sia min ji -e 'e bɔla bei "bε, -yεε min "tri -tɔa Bali 'λ. ¹⁶ [Min nɛn 'wɪ man "trɔɛn "cɪ -a -wulo -man bε, -a san 'e man!»]

¹⁷ Zozi 'si min "kaga yei, εn e wla 'kuin. -A -nan nɛn -a -srunɔn 'a laabu -yrɔ 'nan, 'e -kɔnnɛn "nɛn yaa -fɔ bε -a -ci vɪ 'wλε! ¹⁸ En e 'nan -wλε 'nan: «Ka 'bɔ "nyian, ka'a 'kɔlaman -e 'ka 'wɪ z1ε -a -ci man dυυ? Fε nɛn e -wlamlan min ji bε, ya'a min "tri 'tɔa Bali 'λ dɪ. Ka'a tɔa zɪ dυυ? ¹⁹ Kɔɔ ya'a 'wlamlan min souba ji dɪ, 'pian e -ko min -pɔan 'ji. "Bε -sru -e min 'e 'kυ -fɔ -a lua.»

'Wɪ z1ε -a vɪdɪ -a nɛn Zozi -a kɔɔn 'nan, -blɪfε -tυ 'ka min "tri -tɔa Bali 'λ dɪ.

²⁰ En Zozi -a 'le 'sran 'nan: «Fε nɛn, e "sia min ji bε, -yεε min "tri -tɔa Bali 'λ. ²¹ Kɔɔ blamin souba 'ji nɛn ci "nrɔndɪ -wλɪdɪ pɛɛnɔn "sia. -Kɔnnɛn -wεɛdɪ "kaga 'lee λ -wεɛdɪ "kaga "a -tυ, εn crin wɔdɪ a -tυ, εn min -tɛdɪ a -tυ, ²² εn min nan -wεɛdɪ 'lee min -sran -wεɛdɪ a -tυ, εn "lala yɪdɪ "yi "bυυ "a -tυ, εn nyannɛn drɛdɪ a

-tu, en -dawli drɛdɪ a -tu, en fɛ -blɪdɪ 'lee -wɛn mlɪndɪ -e 'e 'ciɪla "da "bɛ e ya -tu, en man bʊdɪ a -tu, en 'wɪdɪ min man -wɪdɪ "a -tu, en fɪ drɛdɪ -dandan a -tu, en -blʊ 'tandɪ a -tu. ²³ 'Wɪ 'wɪdɪ pɛɛnɔn zɪɛ, o "sia min ji, en -wɛɛ min "tri -tɔa Bali 'lɛ.»

*-Pɛn lɪ -tu yi -tɛra Zozi da
(Mt 15.21-24)*

²⁴ Zozi 'si fɛ zɪɛ -a -nan, en e -kʊ Tir 'fla "srɔn Fenizi 'lɛglɔn 'ji. E wɪa 'kɔn 'tʊ -ji. E 'ka "vale 'nan, minnʊn 'o -tɔ 'nan e ya -nan dɪ. 'Pian ya'a -kɔlɛ drɛdɪ -a dɪ.

²⁵ Lɪmɔn -tʊ a 'fla zɪɛ -a da. -Yʊ -wɪdɪ "a -a 'lu -sru. 'Nun tɔɔn e Zozi 'le 'wɪ 'man, en e -ta "va, en 'e "pɔ sɔɔnla "wɪlʊ. ²⁶ -A -nan nɛn e toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'yʊ -wɪdɪ "pin 'e 'lu -sru. Lɪ 'bɔ zɪɛ Zuif lɪ "cɛɛ dɪ, e "sia Siri Fenizi 'lɛglɔn 'ji.

²⁷ ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'I nannannʊn 'tʊ 'o fɛ -blɪ 'o 'kan 'lɔ! E 'ka 'wɪ "yi, -e min 'e nannannʊn -lɔ 'kpɔʊn 'si 'e -nɔn -plɛnnʊn lɛ dɪ.»

²⁸ ɛn yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «'Wɪ tɪglɪ nɛn, yia 'vɪ, 'an 'san. 'Pian nannannʊn 'nɛan plɔɛn nɛn e -sɛanla bɛ, -plɛnnʊn nɛn 'tablo wɪlʊ bɛ, waa -ble.»

²⁹ ɛn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Yia 'vɪ fɛnyian. 'I 'kʊ, -yʊ -wɪdɪ 'si 'yie 'nɛn -sru!»

³⁰ -A -nan nɛn lɪ zɪɛ e 'li 'e da 'yee "kɔnnɛn. E 'bɔ 'yee 'nɛn man 'e nyinnandɪ -saa da, te -yʊ -wɪdɪ 'si -a -sru.

*Zozi bobo -tʊ beli
(Mt 15.29-31)*

³¹ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'si 'lɛglɔn nɛn Tir 'fla "srɔn "bɛ -a -ji. E ciɪla Sidɔn, en e -kʊ 'lɛglɔn nɛn waa laabo 'Fla 'fu bɛ -a da Galile 'yi man. ³² -A -nan nɛn minnʊn -ta bobo -tʊ -a Zozi lɛ, en o toba -fɔ -yrɛ 'nan, 'e 'pɛ 'pla "da, -e 'e 'beli.

³³ Zozi -cez̄an z̄iε -a 'si minnun "sr̄ən "kogo, εn e -ku -a -k̄əɔbli f̄əɔ. E 'pε 'w̄lε 'w̄v̄ -a "tr̄əən 'ji, εn e 'le 'yi 'si, yaa klε -a n̄r̄ən man. ³⁴ -A -nan n̄n 'e yiε -t̄ə laji, e flin -v̄εε, εn yaa 'v̄l̄ -yr̄ε 'e wei -ji 'nan: «Efatal!» -A -ci n̄n 'nan, 'i 'lε 's̄v̄! ³⁵ 'Nun t̄əɔn -a "tr̄əən 'lε 's̄v̄, εn -a n̄r̄ən flu. -A -nan n̄n e 'w̄id̄l̄ 'sia t̄igl̄.

³⁶ Zozi 'w̄l̄ 'pla minnun lε 'nan, te 'o -nan w̄l̄ v̄l̄ minnun lε d̄l̄! E 'w̄l̄ "paala -w̄lε te yaa "paala, 'pian 'bε 'nan n̄n minnun -a fuimlan "man "b̄v̄v̄. ³⁷ Min p̄εεn̄n 'lεbo "f̄ə 'e 'cīla "da, te waa ve 'nan: «'W̄l̄ p̄εεn̄n n̄n yaa dra bε, e ya "yi. Yaa dr̄ε εn "tr̄əən "win̄n "tr̄əən 'lε 's̄v̄, εn yaa dr̄ε εn bobonun n̄r̄ən baa flu.»

8

Zozi -blifε -n̄n min -kpi sinjen lε (Mt 15.32-34)

¹ T̄v̄ z̄iε -a man n̄n, min "kaga 'o cin 'yi "nyian Zozi man. Εn z̄l̄ o -blifε "ka -e 'o -bl̄l̄ d̄iε, -a -nan n̄n yaa 'v̄l̄ 'e -sr̄un̄n lε 'nan: ² «Minnun 'labε, o nyrinda -s̄εan 'an da. K̄əɔ yi yaaga n̄n 'ḡv̄, te o ya 'an "sr̄ən, εn -blifε -t̄v̄ 'ka -w̄l̄ "d̄l̄. ³ -Te an o 'li 'o da 'o 'cī le dra -a bε, o man -taa t̄əalε -sia. Εn "nyian bε, o -mienun 'sinan a -k̄əɔbli.»

⁴ -A -sr̄un̄n -a 'v̄l̄ -yr̄ε 'nan: «Nyin zia n̄n min -blifε ye -e 'e -n̄n -w̄lε f̄εnan n̄n min 'ka 'nyεanla 'ḡv̄ d̄iε -a -nan?»

⁵ Εn Zozi -a laabv̄ -w̄l̄ 'nan: «'Kp̄əun a 'ka 'l̄ə w̄εa?»

O 'nan -yr̄ε 'nan: «E ya 's̄əravli.»

⁶ T̄əɔn e 'nan minnun "kaga z̄iε -w̄lε 'nan, 'o -nyran "tra. E 'kp̄əun 's̄əravli z̄iε -a 'si, e Bali muo "f̄ə, εn yaa "n̄n j̄εεn. Yaa -n̄n 'e -sr̄un̄n lε 'nan, 'o

-pli "o man. En waa pli o man. ⁷ Pɔ "wɛnwɛnnɛn -mie a "nyian -wɔ "tiɛnnɔn. Zozi Bali muo "fɔ, ɛn yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka -pli "nyian o man!»
⁸ Minnun pɛɛnɔn -a blɪ, o 'kan. En -a ponennun nɛn o -fɔ bɛ, waa tre 'e cin man, e saannɛn 'fa 'sɔravli.
⁹ Minnun nɛn waa blɪ bɛ o "nɛn bɔa -kpi sinjɛn. "Bɛ -sru ɛn Zozi -si -nɔn -wlɛ 'nan 'o 'li 'o da 'o fla. ¹⁰ En Zozi 'lee 'e -srɔnɔn -fɔ -klɔ -ji. O -kɔ 'trɛ nɛn, waa laabo Damanuta bɛ -a da.

*Farizen 'nɔn 'ka Zozi 'le 'wɪ 'ci manlɛ dɪ
 (Mt 16.1-4; Lk 12.54-56)*

¹¹ Farizen 'nɔn 'ta, ɛn o -sa -fɔdɪ 'sia Zozi 'va. - A man -tandɪ -le "wɛan, waa laabɔ -yrɔ 'nan, -te -yee -kɔladɪ "sia Bali va bɛ, 'e 'lɛbo "fɔ wɪ -tɔ drɛ laji.
¹² Zozi flin -vɛɛ, ɛn e 'nan -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn 'ka -naagɔnɔn, 'lɛbo "fɔ wɪ nɛn kaa -wɛɛman? Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, wa'a 'lɛbo "fɔ wɪ -tɔ -kɔɔnman 'ka -naagɔnɔn lɛ dɪ.» ¹³ -A -nan nɛn e 'si o va, e -fɔ -klɔ -ji, ɛn e -kɔ 'yi -sru.

*Zozi -srɔnɔn 'ka Zozi 'le 'wɪ 'ci manlɛ dɪ
 (Mt 16.5-12)*

¹⁴ Zozi -srɔnɔn 'ci 'san 'kpɔun siadɪ man. 'Kpɔun -tɔwli "nɛn -wɔ "klɔ -ji. ¹⁵ En Zozi 'wɪ pladɪ 'sia -wlɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Erodi 'lee Farizen 'nɔn 'le 'mannyan 'le "wɛan nɛn maan ve zɪɛ.»

¹⁶ -A -nan nɛn -a -srɔnɔn -a vɪdɪ 'sia 'o cin yei 'nan, 'kpɔun nɛn e 'ka -kaa 'lɔ dɪɛ, -yee "wɛan nɛn e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ.

¹⁷ Zozi 'wɪ zɪɛ -a -kɔnnɛn 'yɪ, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Mɛ "wɛan nɛn kaa ve 'nan, 'kpɔun -le "wɛan nɛn an 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ? Ka'a tian 'wɪ 'ci manlɛ dɔvɔ? ɛn ka'a 'wɪ 'paala 'ka 'ka 'ji dɔvɔ? -Mɛ "le "wɛan 'cee 'wɪ mandɪ 'lɛ 'wɔ? ¹⁸ 'Ka yɪɛ nɛn 'ji "bɛ, fɛnan yɪvɛ "cɛɛ dɔvɔ? 'Ka

"trəən "nən 'ka 'wulo -man bε, 'wɪ manvε "cεε dʊv?
 'Wɪ 'cin 'ka 'fəala 'ka 'ji dʊv? ¹⁹ Tʊ nən an 'kpəun
 'soolu -pliman min -kpi 'soolu man -e 'o 'kan bε,
 'kpəun ponən nən, e -fʊ bε, e saannən 'fa wεa?»

O -yrε 'nan: «-Fuda "fli.»

²⁰ En Zozi 'a laabʊ "nyian 'nan: «Tʊ nən an 'kpəun
 'səravli -pliman min -kpi sinjən man -e 'o 'kan bε,
 'kpəun ponən nən, e -fʊ bε, e saannən 'fa wεa?»

O -yrε 'nan: «'Səravli.»

²¹ Zozi "e -wɛε 'nan: «-Te 'bε a zɪε, -mε "le "wεan
 ka'a tian 'wɪ 'ci manɛ dɪ?»

Zozi yiε 'wizan -tv beli Bezaida

²² Zozi 'lee 'e -srunən 'bɔla Bezaida, ən minnun -
 ta yiε 'wizan -tv -a -yrε. O toba -fɔ Zozi lε 'nan 'e klε
 "man. ²³ -A -nan nən Zozi yiε 'wizan zɪε, -a 'kun 'e
 'pε -man, ən e -kʊ -a 'fla lunən. E 'le 'yi 'pa -a yiε da,
 ən e 'e 'pε 'pla min zɪε -a da. "Bε -sru ən yaa laabʊ
 -yrɔ 'nan: «'I fε -tv ye?»

²⁴ E fɛnan -nanjən, ən e 'nan: «An minnun ye. E
 dra "le 'nan yibanun 'bε cɪ 'ta wɔnan.»

²⁵ En Zozi 'e 'pε 'pla "nyian -a yiε da. -A -nan
 nən min zɪε e fɛnan 'yɪ 'wein, e beli. ²⁶ Zozi -a 'li
 'e da 'e fla 'wɪ pladɪ -a -yrε. Yaa 'vɪ -yrε 'nan: «'I 'kʊ
 'i 'mangulinun va, 'pian te 'i 'ciɪla Bezaida 'fla yei
 "dɪ!»

Min nən Zozi cɪ -a bε Piəri -a 'vɪ (Mt 16.13-20; Lk 9.18-21)

²⁷ Zozi 'lee 'e -srunən a -kʊnan 'flanun nən Sezare
 Filipʊ "srən "bε -a da. O ya -sia, ən e 'wɪ 'gʊε -a laabʊ
 'e -srunən 'lɔ. Yaa laabʊ 'nan: «Minnun "o 'nan, -tɪ
 nən 'maan?»

²⁸ En o 'nan -yrε 'nan: «Min -mienun "o 'vɪ 'nan,
 min -batize drezan Zan nən 'yia. En min pləennun

"o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪzan Eli nɛn 'li bɛ -nyrɛn 'yia. En min -mienun "o 'vɪ 'nan, Bali 'lewei vɪnɔn nɛn 'li bɛ, -a -tɔ nɛn 'yia.»

²⁹ En Zozi -a laabv -wɔ 'nan: «Kaa "nun, "ka 'vɪ 'nan, -tɪ nɛn 'maan?»

Pieri "e -yrɛ 'nan: «I ya Crizi nɛn Bali -a 'pa 'sia -e 'e minnun 'si 'wɪ 'ji bɛ -a.»

³⁰ En Zozi 'o "trɔɛn nyuɔn 'wɪ pladɪ -a -wɛ 'nan, te 'o 'yee 'wɪ vɪ min lɛ "fo "dɪ.

*Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandɪ -kanɔn 'va wɪ 'vɪ
(Mt 16.21-23; Lk 9.22)*

³¹ "Bɛ -sru ɛn Zozi 'wɪ "paadɪ 'sia 'e -srunɔn 'ji. Yaa vɪdɪ 'sia -wɛ 'nan: «Yra yɪdɪ "kaga "ta -daa "bɔlɛ 'an 'bɔ Blamin -pɪ man. Min cejenun 'lee Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn -taa 'an drɛlɛ 'o 'pɛla koda. Waan -tɛa. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'an 'wluan -kanɔn 'va.»

³² E 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wɛ 'wein. -A -nan nɛn Pieri Zozi laabv 'o "fli yei, ɛn e 'wɪ 'pla Zozi lɛ. E -yrɛ 'nan: «Te 'i 'wɪ zɪɛ -a vɪ "fo "dɪ!»

³³ Zozi 'e 'man lila, 'e -srunɔn 'nanjɛɛn, ɛn e 'wɪ 'pla Pieri lɛ 'kagla. Yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: «Satan, 'i 'si 'an "srɔn "kogo! 'Wɪ nɛn 'i 'ci "nrɔnman "da "bɛ, -a 'bɔ "cɛɛ Bali -a nrɔn 'e 'ji dɪ. 'Pian 'yie ci "nrɔndɪ a blamin -le vɛ da.»

*Zozi -sru 'ta wɔdɪ
(Mt 16.24-28; Lk 9.23-27)*

³⁴ -A -nan nɛn Zozi minnun pɛɛnɔn 'lee 'e -srunɔn laabv 'e "srɔn. En e 'nan -wɛ 'nan: «-Te min nɛn e ya "vale 'e 'ta wɔla 'an -sru "bɛ, 'e 'bli 'si 'e 'fli da, ɛn 'e 'wɪ yra yɪdɪ man, ɛn 'e 'wɪ 'kadɪ man yiba "plan da 'vaa, -e 'e -sɔnla 'an -sru. ³⁵ Min oo min nɛn e ya 'e 'ladɪ 'yee 'trɛda da bɛ, -yee 'trɛda -taa 'silɛ -yrɔ.

'Pian min nen 'e 'pe 'si -yee 'trɛda da "fo, ɛn yaa -nɔn 'mɛn 'an yidi "yi 'lee Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn yidi "yi "le "wean bɛ, Bali -le 'belidi dra -a san -le vɛ -a. ³⁶ -Te min 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'yɪ, ɛn 'belidi 'si -yrɔ "bɛ, -a -trɔn nen -mɛ "a? E 'ka "fo "di. ³⁷ Kɔɔ ya'a 'kɔlaman -e 'e 'belidi zɪɛ -a ta pan wɔ 'e 'lɔ fɛ -tu -a di. ³⁸ -Naagɔnɔn 'o 'fli cɛɛn Bali man, ɛn o ya 'wɪ 'wɪdi "kaga "drɛnan. Min nen, yra -a -tɛ o 'lɛ -a vidi -a 'nan 'e ya 'an -sruzan 'a bɛ, -te 'bɛ "cɛɛ di, 'mɛn 'wɪ vidi -wɪɛ yra -a -tɛ bɛ, Blamin -pɪ -yee vɛ yra -tɛa "nyian tu nen e -taa "man "bɛ -a man. E -taa 'e "tɪ "le 'tɛ 'san 'lee 'e "tɪ "le 'pasianɔn 'le 'tɛ 'san da.»

9

¹ ɛn Zozi -a 'le 'sran -a vidi -a 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgɪ 'a 'nan, 'ka pɛɛnɔn nen 'an 'le 'gɔvɛ, ka'a 'cɛan -kaadi man 'vaa -e 'ka yɪ 'nan Bali mingɔnnɛn -blidi 'sia 'yee 'pleble 'a di.»

*Zozi-srunɔn yaaga Zozi 'yɪ 'yee 'tɛ 'san wɪ
(Mt 17.1-13; Lk 9.28-36)*

² Yi 'shɛɛdɔ "bɛ -sru Zozi Pieri 'lee Zaji 'lee Zan 'saza 'sia, ɛn e -kɔ waa pɔn loulou "tu da. -A -nan nen -a 'kɔɛ lila o yie man. ³ -A man sɔnɔn drɛ 'fuvu 'yɪyɪ. Min -tu 'ka 'trɛda 'gɔ -e 'e -a sɔman fɛ 'fuvu drɛ di. ⁴ ɛn o Eli 'lee Moizi 'yɪ Zozi "srɔn te o ya -sɛɛ "wɔnan waa.

⁵ -A -nan nen Pieri -a 'vɪ Zozi 'le 'nan: «'Kɔ 'san, e ya 'wɪ "yi "a -e -kaa -fɔ fɛ 'gɔvɛ -a -nan. Kɔ segle pannɛn yaaga -tɔa. -A -tu a 'yie vɛ -a, -a -tu a Moizi -le vɛ -a, ɛn -a -tu a Eli -le vɛ -a.» ⁶ Pieri 'wɪ zɪɛ -a vɪ 'e lei -sru, kɔɔ nyɛn o cɛɛn.

7 En 'lolu -koei "trɔa o da. -A -nan nen wei -tu wu 'lolu -koei zɪe -a va. Yaa 'vɪ 'nan: «'An 'pɪ nen, e 'sɔ 'mɛn tɪgli bɛ, -nyrɛn "bɛ. 'Ka "trɔɛn "tɔ -a wei lɛ!»

8 'Nun tɔɔn "wɛɛ vɪnan 'o yɪɛ 'tɔ 'o "srɔn "bɛ, te o Zozi 'tɔwli "ye 'e 'tɔdɪ.

9 Zi o pɔn -sɔɔndɪ "ji 'sia bɛ, ɛn Zozi 'wɪ pladɪ 'sia -wɛ. Yaa 'vɪ 'nan: «-Te Blamin -pɪ 'ka tian 'wunɛa -kanɔn 'va dɪɛ, 'wɪ nen kaa -nan 'yɪ 'gɔɛ, te 'ka -nan sɛɛ wɔ min -tu lɛ "fo "dɪ!» 10 O 'wɪ zɪɛ -a 'man "yi. 'Pian waa laabɔdɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «Wluandɪ -kanɔn 'va bɛ, -a -ci nen 'nɔn?»

11 En -a -srɔnɔn -a laabɔ -yrɔ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nen Bali -le 'fluba 'ci vɪnɔn -a 'vɪ 'nan, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin 'vaa -e min nen Bali 'si "va "bɛ 'e 'ta?»

12 Zozi -a 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Wee tin a 'nɔnɔn, Eli 'bɛ -taa 'e 'flin, -e 'e 'wɪ pɛɛnɔn drɛ 'e "pa 'ji. 'Pian e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji "nyian 'nan, Blamin -pɪ 'e yra ye "kaga, ɛn minnun -a dra 'o 'pɛla koda. -Mɛ "le "wɛan nen e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ zɪɛ? 13 Maan vɪ 'cɛɛ 'nan, Eli -ta 'va, ɛn minnun 'ka 'a 'silɛa min -a dɪ. 'Wɪ nen o cɪ "va "bɛ, waa drɛ -yrɛ. 'Wɪ nen e 'bɔ "man zɪɛ, e ya 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'e 'cɛn 'nan 'e dra.»

*Zozi -yv -wɪdɪ "pin 'nen 'tv -sru
(Mt 17.14-21; Lk 9.37-43)*

14 Zi Zozi 'lee 'e -srɔnɔn yaaga zɪɛ, o "ta bɔa -a -srɔnɔn plɔɛn nen o -fɔ pɔn wɪ bɛ o man bɛ, ɛn o min "kaga 'yɪ, te waa -srɔnɔn 'bɔ 'si -fɔ. Bali -le 'fluba 'ci vɪnɔn a o yei, te o -sa -fɔa 'o 'vale -a -srɔnɔn 'bɔ 'a. 15 Zi minnun zɪɛ o Zozi 'yɪ bɛ, o drɛ kɪgli, ɛn o -kɔ "va "flan -a 'nan -e 'o 'tɔ bɔ.

16 -A -nan nen Zozi -a laabɔ 'e -srɔnɔn 'lɔ 'nan: «-Mɛ "sa nen, ka cɪ -a -fɔnan 'ka 'vale waa?»

17 En min -tʊ -a 'vɪ Zozi ɛ minnun yei 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, an -ta 'mɛn 'nɛn 'a 'yɪɛ. -Yʊ -wɫɪdɪ "a -a -sru, ya'a 'kɔlaman 'wɪdɪ -a dɪ. 18 -Te e -ta "da "bɛ, yaa -tɪala "tra, te -a 'le -pɔɛ bɔa, te e 'shɛ ta -ble, -e 'e 'tɔ -jɛi. Maan 'vɪ 'i -srunɔn ɛ 'nan, 'o 'yʊ -wɫɪdɪ zɪɛ -a -pin -a -sru. 'Pian 'o 'pɛ 'ka 'sɔɛ -a drɛdɪ -a dɪ.»

19 En Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn ɛ 'nan: «-Naagunɔn, 'cee yi -tɛradɪ Bali da "ka "dɪ. Tʊ wɛa nɛn 'an drɛ "nyian 'ka 'va, 'vaa -e 'ka yi -tɛra 'an da? 'An drɛ "nyian 'cɛɛ 'kɔ? 'Ka 'ta 'nɛn 'bɔ 'a 'mɛn!»

20 -A -nan nɛn o -kʊ -a -yrɛ. Zɪ -yʊ -wɫɪdɪ Zozi 'yɪ bɛ, 'nun tɔɔn e 'nɛn zɪɛ -a nyɔɔn 'plɛblɛ, ɛn e -tria. E kɔɔladɪ 'sia, te -a 'le -pɔɛ bɔa.

21 Zozi -a laabʊ -a "tɪ 'lɔ 'nan: «Tʊ "cɛn "man nɛn, e drɛdɪ 'sia -yrɛ?»

-A "tɪ "e -yrɛ 'nan: «E drɛdɪ 'sia -yrɛ -a "wɛnnɛn da. 22 -Yʊ -wɫɪdɪ -a -tria 'e 'pa -a "kaga. Tʊ -mie 'bɔ bɛ, yaa -fɔ 'tɛa, ɛn tʊ -mie 'bɔ bɛ, yaa -tɛ 'yia. Yaa dra zɪɛ 'nan -e 'e 'ka -le "wɛan. 'I yra 'si, -te i -kɔlaman 'wɪ 'tʊ drɛdɪ -a bɛ, 'kʊ nyrinda 'e 'sɛn 'i da, -e 'i 'pa 'kʊ 'va!»

23 Zozi "e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn yia 'vɪ 'nan, -te an -kɔlaman? Min nɛn, e yi -tɛala Bali da bɛ, -a -pɛ "sɔa 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -a.»

24 'Nun tɔɔn ɛn 'nɛn "tɪ -a 'vɪ 'plɛblɛ 'nan: «An yi -tɛala Bali da, 'pian 'i 'pa 'an 'va -e 'mɛn yi -tɛradɪ Bali da 'e 'pa "da.»

25 Zɪ Zozi -a 'yɪ 'nan, minnun a -tanɔn "kaga "bɛ, ɛn yaa 'vɪ -yʊ -wɫɪdɪ "ɛ yra 'tɔndɔn 'a 'nan: «-Yʊ -wɫɪdɪ "nɛn e 'nɛn 'gʊɛ -a dra bobo -a bɛ, 'i 'si -a -sru! Te 'i 'ta "nyian -a -sru "fo "dɪ!»

26 -Yʊ -wɫɪdɪ 'bɔ -paandɪ 'sia, ɛn e 'nɛn 'bɔ nyɔɔn 'plɛblɛ, -a -nan nɛn e 'si -a -sru. 'Nɛn 'bɔ yra flu "le

min -kadı -le 'wı 'zı. En min "kaga -a vıdı 'sia 'nan: «E -ka.» ²⁷ 'Pian Zozi -a 'kun 'e 'pε -man, yaa wluan, εn e -tɔ lou.

²⁸ "Bε -sru εn Zozi 'kɔ "kɔnnεn. -A -nan nεn -a -srunɔn -a laabɔ -yrɔ 'o 'saza yei 'nan: «-Mε "le "wεan nεn, kɔ'a -kɔlale -yɔ -wlıdı zıε -a -pındı -a dı?»

²⁹ En Zozi -a 'vı -wle 'nan: «-Yɔ -wlıdınun nεn "le 'nan -yɔ -wlıdı 'labε -yee 'wı 'zı bε, -te ya'a 'silεa Bali trɔ 'badı -a dıε, min 'ka 'kɔlaman o -pındı min -sru "dı.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandı -kanɔn 'va 'wı 'vı "nyian

(Mt 17.22-23; Lk 9.43-45)

³⁰ Zozi 'lee 'e -srunɔn 'si fε zıε -a -nan, εn o -kɔdı 'sia 'nan -e 'o Galile 'cεn. 'Pian Zozi 'ka "vale minnun 'o -kɔnnεn "yı 'nan 'e 'bɔ nεn dı. ³¹ Kɔɔ e ya 'wı "paanan 'e -srunɔn 'ji. -A -nan nεn 'wı nεn e -taa "bɔle "man "bε, yaa -ci 'vı -wle. E 'nan: «Minnun "ta -daa Blamin -pı -nɔnlε minnun lε -e 'o -tε. -A yi yaagazan da nεn e wuanla -kanɔn 'va.» ³² 'Pian -a -srunɔn 'ka 'wı zıε -a -ci manle dı, εn -a -ci laabɔdı o -tεa "klan -a.

-Tıε cı Zozi -sruzan -dan a?

(Mt 18.1-5; Lk 9.46-48)

³³ Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla Kapanamo. Zı o ya "kɔnnεn "bε, εn Zozi -a laabɔ -wlıɔ 'nan: «-Mε "sa nεn, kaa -fɔa paan 'sia?» ³⁴ 'Pian 'o 'ta -sεn. Kɔɔ -te o ya -sia bε, o -sa -fɔ 'o cin yei 'nan, -tıε cı o yei Zozi -sruzan -dan a?

³⁵ -A -nan nεn Zozi 'nyran, εn 'e -srunɔn 'fuda "fli laabɔ. E 'nan -wle 'nan: «Min nεn, e cı "vale 'e dra 'an -sruzan -dan a bε, 'e 'fli 'pla min pεεnɔn 'wlu 'nan -e 'e o 'su!»

36 -A -nan nen Zozi 'nen "wennen 'tɔ 'si, en yaa -tɔ o 'le. Yaa 'si, yaa -fɔ 'e man, en e 'nan -wle 'nan:
 37 «Min oo min nen e min nen "le 'nen "wennen 'zɔ 'gɔ -a 'kun tɪgli 'men "wean bɛ, te 'an 'bɔ nen, yaan 'kun tɪgli. En min nen yaan 'kun tɪgli bɛ, 'an 'tɔwli "cɛɛ yaa 'kun tɪgli dɪ, 'pian min nen, yaan 'pa 'sia 'trɛda bɛ, te -a san nen yaa 'kun tɪgli.»

*Min -tɔ -yɔ -wliɔ 'pin minnun -sru
 (Lk 9.49-50)*

38 Zan -a 'vɪ Zozi ɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kɔ min -tɔ 'yi, te e -yɔ -wliɔ -pian "minnun -sru 'i 'tɔ da. En kɔa 'vɪ -yrɛ 'nan, te 'e drɛ dɪ, kɔɔ ya'a 'ta 'wɔla 'i -sru "le 'kɔɛ 'wɪ 'zɔ dɪ.»

39 En Zozi "e 'nan: «Te 'ka 'wɪ zɪɛ -a drɛ dɪ! Kɔɔ min -tɔ "ka -e 'e 'lɛbo "fɔ wɪ drɛ 'an 'tɔ da, "bɛ -sru -e 'e 'wɪ 'an man -wliɔ "dɪ. 40 En min nen, -a pei 'ka 'e 'padɪ -kaa man dɪɛ, te e ya -kaa -sru. 41 Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgli 'a 'nan, min oo min nen e 'yi 'kulenɛn 'tɔ -nɔn 'cɛɛ, 'nan 'ka ya Crizi -le vɛ -a -le "wean bɛ, e -taa 'yee -kopa yɪɛ.»

*'Ka drɛ 'yi -e 'ka vɪɛ 'ka 'si Zozi -sru "dɪ!
 (Mt 18.6-9; Lk 17.1-2)*

42 «Minnun nen o yi -tɛala 'an da "le nannannun -le 'wɪ 'zɔ bɛ, min oo min nen yaa drɛ en -a -tɔwli "cɛ 'si 'an -sru "bɛ, -a "yi mlin -e 'o 'kɔlɛbu -dan -fɔ -a 'klan -e 'o -fɔ jemie -va. 43 -Te 'i 'pɛ 'bɛ -maan i 'wɪ 'wliɔ "dra bɛ, 'i 'cɛn 'i man! Kɔɔ -te i wla 'i 'pɛ -tɔwli "a 'belidɪ nen ya'a 'nyaan dɪɛ -a va bɛ, 'bɛ "yi mlin -kɔdɪ 'tɛ 'va te 'i 'pɛ a "fli "bɛ -a da. 'Tɛ zɪɛ ya'a 'driman 'li 'fo "dɪ. 44 ['Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li 'fo "dɪ, en min -le yra yɪdɪ 'leda "ka "dɪ.] 45 -Te 'i 'cɛin 'bɛ -maan i 'wɪ 'wliɔ "dra bɛ, 'i 'cɛn 'i man! Kɔɔ

-te i wla 'i 'cɛin -tɔwli "a 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ -a va bɛ, 'bɛ "yi mlin -kɔdɪ 'tɛ 'va te 'i 'cɛin a "fli "bɛ -a da. ⁴⁶ ['Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li "fo "dɪ, ɛn min -le yra yɪdɪ 'leda "ka "dɪ.] ⁴⁷ ɛn -te 'i yɪɛ 'bɛ -maan i 'wɪ 'wɪdɪ "dra bɛ, 'i 'si "ji! Kɔɔ -te i -wla 'i yɪɛ -tɔwli "a Bali -le mingɔnnɛn trɛ da bɛ, 'bɛ "yi mlin -kɔdɪ 'tɛ 'va te 'i yɪɛ a "fli "bɛ -a da. ⁴⁸ 'Wɪ 'kpa, fɛ zɪɛ -a -nan 'tɛ 'ka 'driman 'li "fo "dɪ, ɛn min -le yra yɪdɪ 'leda "ka "dɪ.

⁴⁹ Fɛ nɛn maan 'vɪ zɪɛ -yɛɛ cɪ 'nan, Bali -pan wɪ -tɔdɔ pɛɛnɔn bɛ, o -wɛ -fɔa "man. -A -tɔwli "nɛn "nyian 'cee vɛ -a, 'tɛ -taa 'ka 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'nanjenɛ.

⁵⁰ 'Wɪ 'kpa, -wɛ a fɛ "yi "a. 'Pian -te -wɛ 'nɔnnɔn 'si "man "bɛ, -mɛ "a nɛn waa dra "nyian 'nɔnnɔn? E "ka "fo "dɪ. "Le zɪ -wɛ fɛ dra 'nɔnnɔn bɛ, 'ka 'bɔ "nyian 'ka 'nɔnnɔn 'e 'kɔn 'ka cin man, -e 'ka yei 'e 'fɔ -trɔɔ.»

10

Zozi 'wɪ tin 'ba li bɔladɪ da (Mt 19.1-9; Lk 16.18)

¹ "Bɛ -sru Zozi 'si Galile, ɛn e -kɔ Zude 'lɛglɔn 'fɔɪ nɛn Zudan 'yi -sru "bɛ -a -ji. ɛn minnɔn o cin 'yɪ "man "nyian "kaga, -a -nan nɛn e 'wɪ "paadɪ 'sia o ji "le zɪ yaa dra 'e 'cɛn bɛ -yɛɛ 'wɪ 'zɔ.

² Farizen 'nɔn -mie pli "man. O 'wɪ laabɔ -yrɔ -a wei 'kundɪ -le "wɛan. Waa laabɔ -yrɔ 'nan: «-Cee -pei -tɔ wɪ -a -si -nɔn 'nan min 'e nan bɔla?»

³ ɛn Zozi -a laabɔ -wɔ 'nan: «-Mɛ "wɪ nɛn Moizi -a crɛn -te -pei 'fluba 'ji 'nan 'ka drɛ?»

⁴ Waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Moizi -a -si -nɔn 'kɔɛ 'nan, -te min "ta 'e nan bɔla bɛ, 'e li bɔla 'fluba drɛ -e 'e 'nɔn -yrɛ 'vaa -e 'e bɔla.»

⁵ Zozi 'e -wle 'nan: «'Ka 'trəɛn "a "yuyu, -yee "wɛan nɛn Moizi -pei zɪɛ -a -tə 'cɛɛ. ⁶ 'Pian zɪ Bali fɛ pɛɛnɔn drɛ bɛ, ɛn e -klɔnmɔn drɛ 'o 'vale limɔn -a. ⁷ -Yee "wɛan -klɔnmɔn "sia 'e "tɪ 'lee 'e "bʊ "srɔn, -e 'e lɛa 'e nan man. ⁸ -A -nan nɛn o "flinɔn dra min -tɔwli "a. Wa'a 'kɔan "nyian min "fli "a dɪ, 'pian o drɛ min -tɔwli "a. ⁹ -Yee "wɛan -si 'ka 'e 'nɔndɪ blamin lɛ 'nan fɛ nɛn Bali -a 'pa 'e cin man bɛ, 'e 'cɛn 'e cin man dɪ.»

¹⁰ Zɪ o 'bɔla "kɔnnɛn "bɛ, ɛn -a -srɔnɔn "nyian "o 'wɪ laabʊ -yrɔ 'wɪ zɪɛ -a da. ¹¹ ɛn yaa 'vɪ -wle 'nan: «Min oo min nɛn 'e nan 'bɔla, ɛn e lɪ pee 'pa bɛ, te e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e nan 'tɔɪdɪ -a ɛn e lɪ pee wɛɛ. ¹² -A -tɔwli "nɛn "nyian, -te limɔn 'si 'e 'sran wlu, ɛn e -kɔnnɛn pee 'pa bɛ, te e 'wɪ 'wɪdɪ drɛ 'e 'sran 'tɔɪdɪ -a ɛn e -kɔnnɛn pee wɛɛ.»

*Zozi-fɛa 'vɪ nannannun man
(Mt 19.13-15; Lk 18.15-17)*

¹³ Minnun -ta nannannun -a Zozi lɛ 'nan -e 'e klɛ o man. 'Pian Zozi -srɔnɔn 'si -tə -wɔ. ¹⁴ Zɪ Zozi 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, e 'nan "man, ɛn yaa 'vɪ 'e -srɔnɔn lɛ 'nan: «'Ka nannannun 'tɔɪ 'o 'ta 'an 'va! Te 'ka 'si -tə -wɔ "dɪ! Kɔɔ minnun nɛn "le -wee 'wɪ 'zʊ bɛ, Bali -le mingɔnnɛn trɛ a -wee vɛ -a. ¹⁵ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, minnun nɛn wa'a 'wɪlɛ "man "le zɪ nannannun -le 'wɪ 'zʊ -e Bali 'e mingɔnnɛn -blɪ o da dɪɛ, wa'a 'wɪamlan -yee mingɔnnɛn trɛda dɪ.» ¹⁶ -A -nan nɛn e o 'si, ɛn e -fɔ 'e man. 'E 'pɛ 'pla o da -tɔdʊ, te e -fɛa ve o man.

*Fɛzan -tʊ -le 'wɪ
(Mt 19.16-30; Lk 18.18-30)*

¹⁷ Zɪ Zozi 'si 'sia bɛ, tɔɔn min -tʊ -ta -a 'lɛ flan -a, ɛn 'e "po sɔɔn "wlu. Yaa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Bali -le

'wɪ "paazan tɪɡɪ, maan dra 'kɔ, -e 'belidɪ nɛn ya'a 'nyaan dɪɛ, "an "yɪ?»

18 ɛn Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn, yian laabo min tɪɡɪ? -Te ya'a 'silɛa Bali -tɔwli "a dɪɛ, min -tɔ 'ka tɪɡɪ dɪ. 19 I Bali -le -pei -tɔ winun -tɔa. Te 'i drɛ min -tɛzan -a dɪ! Te 'i min nan -wɛɛ "dɪ! Te 'i crin wɔ dɪ! Te 'i 'wlu 'sɛn min man dɪ! Te 'i min ta -blɪ dɪ! 'I yɪɛ 'e 'nan 'i "tɪ 'lee 'i "bɔ "man!»

20 E Zozi ɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, -pei pɛɛnɔn zɪɛ, an 'ta woladɪ 'sia "da 'an "wɛnnɛn da.»

21 Zozi -a -nanjɛɛn tɛin, yaa 'yɪ "yɪ, ɛn e -yrɛ 'nan: «'Yie 'wɪ 'fɔ -tɔwli -yɛɛ klɪ 'i man. 'I 'kɔ, fɛnun nɛn 'i 'lɔ bɛ, 'i 'tan, -e 'i man "lala -pli 'yalɛ -tɛnɔn man! -Te yia drɛ zɪɛ, 'i yɪfɛ -taa "kɔlɛ laji. "Bɛ -sru ɛn 'i -sɔɔnla 'an -sru!»

22 'Pian zɪ e 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, e -si 'sia, te -a ta a -trɔdrɔ, kɔɔ -a yɪfɛ a "kaga.

23 -A -nan nɛn Zozi 'e -srunɔn 'nanjɛɛn 'e "srɔn, ɛn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Minnun nɛn, 'trɛda fɛnun cɪ -wlɔ "bɛ, e ya 'plɛblɛ -e 'o drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdavɛ -a.»

24 'Wɪ zɪɛ yaa -srunɔn 'ci baa 'ji, ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ "nyian 'nan: «'Mɛn 'nɛnnun, e ya 'plɛblɛ -e min 'e drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdavɛ -a. 25 Min nɛn e ya fɛzan -a bɛ, -e 'e drɛ Bali -le mingɔnnɛn trɛdavɛ -a bɛ, e ya "man 'plɛblɛ 'wɪdɪ. Kɔɔ 'vaa -e 'wɪ zɪɛ 'e drɛ bɛ, te -wi -dan nɛn waa laabo shamo bɛ, e ci 'mɛnzrɛn -yrɛ ji.»

26 -A -nan nɛn -a -srunɔn 'ci baa 'ji "mɛn 'e cɪla "da, ɛn waa vɪdɪ 'sia 'o cin ɛ 'nan: «-Te 'bɛ a zɪɛ, -tɪɛ -kɔlaman 'sidɪ -a 'wɪ 'ji "mɛn?»

²⁷ Zozi o -nanjεεν tεin, εν e 'nan -wlε 'nan: «Min 'ka 'kɔlaman -e 'e 'fli 'si 'wι 'ji dι, 'pian Bali 'bε -kɔlaman -a drεdι -a. Kɔɔ Bali -kɔlaman 'wι pεεnɔn drεdι -a.»

²⁸ Εν Pιερι -a 'vι -yrε 'nan: «Kυυ "nun? Κυ 'si fε pεεnɔn -sru, εν ky sɔɔnla 'i -sru.»

²⁹ Zozi -a 'vι -yrε 'nan: «Maan ve 'cεε 'wι tιgλι 'a 'nan, min oo min nεn e 'si 'yee 'kɔn, 'lee 'e "bɔɩnun, 'lee 'e "blunun, 'lee 'e "bυ, 'lee 'e "ti, 'lee 'yee 'nεnnun, 'lee 'yee feinun -sru 'mεn "wεan 'lee Bali -le 'wι 'nɔnnɔn 'le "wεan bε, ³⁰ min zιε, e fε pεεnɔn zιε -a ye 'e 'pa -a -yaa tυ 'trεda. Yaa ye 'kɔnnun -a, εν yaa ye "bɔɩnun -a, εν yaa ye "blunun -a, εν yaa ye "bɔnun -a, εν yaa ye 'nεnnun -a, εν yaa ye feinun -a. Minnun -tε "paa "da, 'pian yaa ye. "Bε -sru tυ -fɔla "da ji bε, 'belidι nεn, ya'a 'nyaan dιε, e dra -yee vε -a. ³¹ Minnun nεn o -trɔa 'si 'lε bε, o "kaga -taa "fɔlea "da, εν minnun nεn o -fɔla "da "bε, o "kaga -taa "drελε -si 'lεnɔn 'a.»

Zozi 'e 'kanan 'lee 'e wluandi -kanɔn 'va wι 'pa yaagazan 'vι

(Mt 20.17-19; Lk 18.31-34)

³² Zozi 'lee 'e -srunɔn a -kɔnan Zeruzalεm, εν Zozi nεn 'si 'lε. -Kυdι Zeruzalεm "klan -a -srunɔn 'fuda "fli 'bɔ 'tεdι 'sia, εν minnun nεn o -sru "bε, nyεn a "nyian -wee 'ji. Zozi 'e -srunɔn 'fuda "fli laabυ 'o 'saza, εν 'wι nεn e "ta -daa "bɔλε "man "bε yaa vidι 'sia -wlε. E 'nan: ³³ «-Kaa "ta -ko Zeruzalεm. -Te -kaa 'bɔla 'nan nun bε, minnun Blamin -pι -nɔan Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɩnɔn lε. O tin -tεa "da 'nan 'e 'ka. Waa -nɔan "minnun nεn o 'ka Zuif 'nɔn 'a dιε -wlε. ³⁴ Minnun zιε, waa sεε wo, 'o 'le 'yi -sεan

-a yra, waa -səan -ngble -a, ɛn waa -tɛa. 'Pian -a yi yaagazan da bɛ, -e 'e 'wluan -kanən 'va.»

*Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan fɛ -tv -si laabv Zozi 'lɔ
(Mt 20.20-28)*

³⁵ Zebede -pɪ Zaji 'lee 'e "bɔɪ Zan pli Zozi man. O -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, kɔ ya "vale 'wɪ nɛn kɔ "ta -a laabo 'i 'lɔ 'gɔɛ, 'i drɛ 'kɔɛ.»

³⁶ ɛn Zozi -a laabv -wɔɔ 'nan: «-Mɛ 'va nɛn, ka cɪ?»

³⁷ O 'nan -yrɛ 'nan: «-Te i mingənnɛn -blɪdɪ 'sia bɛ, 'i 'wɪ "man -e 'kɔ -nyran 'i "srən! Min -tv -kəan 'i 'pɛ "yi "da, -e min -tv 'e 'kən 'i 'pɛ bɔ da.»

³⁸ Zozi 'e -wɔɛ 'nan: «'Wɪ nɛn ka cɪ -a laabɔnan bɛ, ka'a 'ci tɔa dɪ. 'Wɪ yɪdɪ nɛn e "ta -daa "bɔɛ 'an man bɛ, 'ka 'wulo "səa "wlu? ɛn 'tɛ nɛn o "ta -daa -a 'palɛ 'an da bɛ, 'ka 'wulo "səa "wlu?»

³⁹ O -yrɛ 'nan: «-Inyan, 'kɔ 'wulo "səa "wlu.»

ɛn Zozi 'e -wɔɛ 'nan: «'Wɪ tɪgɪ nɛn, 'wɪ yɪdɪ nɛn e "ta -daa "bɔɛ 'an man bɛ, e bɔa "nyian "cee "man. ɛn 'tɛ nɛn minnɔn "ta -daa -a 'palɛ 'an da bɛ, waa "paa "nyian "cee "da. ⁴⁰ 'Pian -nyrandɪ 'an 'pɛ "yi 'lee 'an 'pɛ bɔ da bɛ, 'an 'bɔ "cɛɛ -si -nəan "min lɛ dɪ. Minnɔn nɛn Bali -a pla o 'tɔ man bɛ -wee vɛ 'bɛ cɪ -a.»

⁴¹ Zozi -srənən 'fu nɛn o -fɔ bɛ, zɪ o 'wɪ zɪɛ -a 'man bɛ, ɛn 'bli 'fɔ o ji Zaji 'lee Zan man. ⁴² -A -nan nɛn Zozi o pɛɛnən laabv, ɛn e 'nan -wɔɛ 'nan: «Kaa -tɔa 'nan, min tanən 'le min pladɪ 'bɛ cɪ -sa wɪ -a. ɛn minnɔn nɛn o cɪ min -dandannɔn -a bɛ, -wɛɛ -va -ble minnɔn da. ⁴³ 'Pian te 'wɪ zɪɛ -nyrɛn 'e 'kən 'ka yei "dɪ. Min oo min nɛn e ya "vale 'e dra min -dan a 'ka yei "bɛ, 'e 'fli 'pla min pɛɛnən 'wlu o 'sudɪ -a! ⁴⁴ ɛn min oo min nɛn e ya "vale 'e dra 'ka 'tazan -a bɛ, 'e 'fli drɛ 'ka pɛɛnən 'le nəan -a! ⁴⁵ 'Wɪ 'tɔwɪ zɪɛ -a

'bɔ nɛn Blamin -pɪ -a drɛ. Ya'a 'talɛ 'nan -e minnun 'o 'su dɪ, 'pian e -ta 'nan -e 'e minnun 'su. ɛn e -ta 'nan -e 'e 'ka -e min "kaga 'o 'sɔ Satan -le 'plɛblɛ 'lɔ.»

Zozi Batime yiɛ 'lɛ 'sɔ

(Mt 20.29-34; Lk 18.35-43)

⁴⁶ Zozi 'lee 'e -srunɔn ciɪa Zeriko, te o "ta -ko Zeruzalɛm. "Wɛɛ 'si Zeriko bɛ, minnun "kaga sɔɔnla o -sru. Time -pɪ Batime yra 'e -nyrandɪ -si man, te e fɛnun trɔ "baa -a yiɛ a 'e 'widɪ -le "wɛan.

⁴⁷ Zɪ yaa 'man 'nan, Zozi nɛn 'e "sia Nazaretɪ bɛ, e ya cinan bɛ, ɛn e -paandɪ 'sia 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyirinda 'si!»

⁴⁸ ɛn minnun paan "da 'nan 'e 'lɛbo 'pla da. 'Pian e paan "nyian 'kpa 'plɛblɛ 'nan: «Minsan, David kluda min, 'yian nyirinda 'si!»

⁴⁹ -A -nan nɛn Zozi 'tɔ, ɛn e 'nan: «'Ka vɪ -yrɛ 'nan, 'e 'ta 'gɔ!»

Waa 'vɪ Batime lɛ 'nan: «'I -pɔan 'kun! E 'nan, 'i 'lɔ!» ⁵⁰ Tɔɔn e 'yee sɔ 'si 'e da, e wluan lou -blu, ɛn e -kɔ Zozi 'va.

⁵¹ Zozi "e -yrɛ 'nan: «-Mɛ "nɛn i ya "vale 'nan 'an drɛ 'yiɛ?»

ɛn yiɛ 'wizan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'An 'san, an ya "vale 'yian yiɛ 'lɛ 'sɔ!»

⁵² ɛn Zozi "e -yrɛ 'nan: «'I 'kɔ! 'Yie yi -tɛradɪ 'an da 'i beli.» 'Nun tɔɔn Batime yiɛ 'lɛ 'sɔ, ɛn e -sɔɔnla Zozi -sru.

11

Zozi 'bɔla Zeruzalɛm

(Mt 21.1-11; Lk 19.28-40; Zan 12.12-16)

¹ Zozi 'lee 'e -srunɔn a -plinan Zeruzalɛm. O 'bɔ 'flanun nɛn o o laabo Befaze 'lee Betani bɛ -a "srɔn.

'Flanun zɪɛ o ya Olivie pɔn man. Ǝn Zozi 'e -srunɔn 'fli 'pa 'sia 'o 'lɛ. Yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: ² «'Ka 'kɔ 'fla nɛn, 'ka 'lɛ bɛ -a da! -Te ka 'bɔla 'nan nun bɛ, ka -aflumun planɛn ye 'e 'baa -tɔdɪ. Min 'ka tian 'fɔlɛ "da "dɪ. 'Ka baa 'sɔ -e 'ka 'ta -a 'mɛn 'gɔ! ³ -Te min -tɔ -a laabɔ 'ka 'lɔ 'nan, -mɛ "nɛn kaa dra -yrɛ "bɛ, 'ka vɪ -yrɛ 'nan: <Minsan 'e 'nan, -aflumun 'wɪ a 'e man. 'Pian e -taa "a -naagɔ.> »

⁴ O -kɔ, ɛn o 'bɔ -aflumun planɛn man 'e 'baa -tɔdɪ 'kɔn 'tɔ -kpɛɪn "man bei -si man. Ǝn waa baa 'sɔ. ⁵ -A -nan nɛn minnun nɛn o cɪ -nan bɛ, o -mienun -a laabɔ -wlɔ 'nan: «-Mɛ "nɛn kaa dra? -Mɛ "lɛ "wɛan nɛn kaa baa 'sɔ?» ⁶ 'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ "bɛ, -a 'bɔ nɛn waa 'vɪ -wlɛ. Ǝn minnun o 'tɔɪ, waa drɛ. ⁷ O -kɔ -aflumun planɛn zɪɛ -a Zozi lɛ. O 'wee sɔnun paala -a koda, ɛn e -nyran "da. ⁸ Minnun "kaga 'wee sɔnun paala -a 'lɛ. Ǝn min -mienun yiba "pɛnɛnnun cɛɛn, ɛn waa 'pla -a 'lɛ. ⁹ Minnun nɛn Zozi 'lɛ bɛ, 'lee minnun nɛn o -sru "bɛ, o pladɪ 'sia -a vidɪ -a 'nan:

«-Fɛavɛa o! -Fɛavɛa o,
Bali -le -fɛa 'e 'kɔn min nɛn
Minsan -a 'pa 'sia bɛ -a man!

¹⁰ Bali -le -fɛa
'e 'kɔn mingɔnnɛn -blɪdɪ nɛn,
e "ta -daa "bɛ -a man!
'Kɔ tra David -le mingɔnnɛn -blɪdɪ nɛn.
Bali 'tɔ 'e drɛ -dan laji lou!»

¹¹ Zɪ Zozi wlala Zeruzalɛm zɪɛ. Ǝn e -kɔ Bali -pan 'kuin 'nan -e 'e fɛ pɛɛnɔn -nanjɛn. Zɪ -pei "ta taan "bɛ, ɛn e 'bɔla, e -kɔ Betani 'o 'vale 'e -srunɔn 'fuda "fli "a.

*Yiba "tɔ nɛn ya'a 'baa dɪɛ Zozi 'e wei 'pla "man
(Mt 21.18-19)*

12 Tυ cεεn εn Zozi 'si Betani 'o 'vale 'e -srunon 'a. "Wεε -ta -sia bε, εn dra Zozi 'tεdι 'sia. 13 -A -nan nεn e fijie yiba "tυ 'yι -koo bli te -a 'la a "da. En Zozi 'kυ -a -nanjenle 'nan -te -a 'blυ a "maan? Zι e 'bo yiba zιε -a wlu bε, -a 'la 'saza nεn yaa 'yι 'da. Koo fijie ba tυ "cεε dι. 14 En Zozi -a 'vι yiba zιε -yrε 'nan: «Te min -tυ 'e 'i 'blυ -bli 'li "fo "dι!» -A -srunon 'wι zιε -a 'man.

*Zozi fenun -tannon 'pin Bali -pan 'kuin
(Mt 21.10-17; Lk 19.45-48; Zan 2.13-16)*

15 "Bε -sru o 'bola Zeruzalem, εn Zozi wla Bali -pan 'kuin. Minnun nεn o cι Bali -pan fenun -tannan, 'lee minnun nεn o cι -a 'lonan bε, e o -pindi 'sia. E "lala ta -foonon 'le 'tablonun, 'lee -plablo -tannon 'le peinnun fuila "man. 16 En ya'a min -tυ 'tυλε -e 'e 'ciι fe -tυ -a Bali -pan 'kuin dι. 17 Zozi 'wι 'pla -wle. E 'nan: «E ya 'e 'cren -tεdι Bali -le 'fluba 'ji 'nan, Bali "e 'nan:

«'Men 'kon -koon 'tredanon peenon 'le Bali trυ 'ba 'kon 'a.»

'Pian kaa dre crin wonan -a.»

18 Zι Bali -pannon 'tanon 'lee 'fluba 'ci vιnon 'wι zιε -a 'man bε, εn o Zozi 'man -wεεdι 'sia 'nan -e 'o -te. Koo nyen o 'cendι 'sia, -yee 'wι "paadι nεn e ya 'sonan minnun peenon le bε, -yee "wean.

19 Zι funnin 'pla bε, εn Zozi 'lee 'e -srunon 'si Zeruzalem.

*Yiba "nen Zozi 'e wei 'pla "man "be e -ka
(Mt 21.20-22)*

20 Tυ cεεn εn Zozi 'lee 'e -srunon lidι 'sia 'o da "nyian Zeruzalem. O fijie yiba zιε -a 'yι, te e -ka e 'bo 'e "sein "man. 21 Toon 'wι nεn Zozi -a 'vι fijie yiba zιε -a man bε, -a -cin -tυ Pieri ji. En yaa 'vι Zozi le 'nan:

«Bali -le 'wɪ "paazan, "i 'yio! Fijie yiba "nen 'i wei 'pla "man "bɛ, e -ka.»

²² En Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lɛ 'nan: «'Ka yi -tera Bali da! ²³ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, -te min -tu -a 'vɪ pɔn 'labɛ -yrɛ 'nan: <'I 'sɔra 'gɔ, 'i 'kɔ -te jemie -va, > en min zɪɛ ya'a 'e 'ci -fɔɔlɛ dɪ, 'pian e yi -tera "da 'nan Bali -a 'lɛ sɔɔman 'yrɛ bɛ, e dra. ²⁴ -Yee "wɛan maan ve 'cɛɛ 'nan, fɛ pɛɛnɔn nen kaa laabo Bali 'lɔ te ka ya Bali trɔ 'banan bɛ, 'ka yi -tera "da 'nan kaa 'yɪ 'va, tɔɔn kaa ye! ²⁵ En -te ka "ta Bali trɔ "baa, te min -tu man wɪ a 'ka 'ji bɛ, 'ka 'cɛ -yrɛ! 'Ka drɛ zɪɛ -e 'ka "tɪ "nen laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nen kaa drɛ -yrɛ "wɪlɪdɪ "bɛ, 'e 'cɛ 'cɛɛ. ²⁶ ['Pian -te ka'a min man wɪ cɛa dɪɛ, 'ka "tɪ "nen laji lou "bɛ, 'wɪnɔn nen kaa drɛ -yrɛ "wɪlɪdɪ "bɛ, ya'a "nyian "e cɛa 'cɛɛ dɪ.»]

Zozi 'le -kɔladɪ "sia nyin zia?

(Mt 21.23-27; Lk 20.1-8)

²⁷ "Bɛ -sru Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla "nyian Zeruzalɛm. En Zozi 'ciɪdɪ 'sia Bali -pan 'kuin. -A -nan nen Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun pli "man. ²⁸ Waa laabɔ -yrɔ 'nan: «-Kɔladɪ "cɛn "a nen i 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛ? En -tɪɛ -si -nɔn 'yɪɛ?»

²⁹ En Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian an "ta 'wɪ 'tɔwɪlɪ "cɛ laabo 'ka 'lɔ. -Te kaa -sru 'vɪ 'mɛn bɛ, -kɔladɪ nen an 'wɪnɔn zɪɛ -a drɛ 'a bɛ, maan -ci "sia 'cɛɛ. ³⁰ -Tɪɛ Zan 'pa 'sia 'nan 'e 'ta min -batize drɛ? Minnɔn 'bɛ 'pa 'sia, -baa Bali 'bɛ 'pa 'sia? 'Ka vɪ 'mɛn!»

³¹ -A -nan nen waa vɪdɪ 'sia 'o cin yei 'nan: «-Te -kaa 'vɪ 'nan: <Bali 'bɛ 'pa 'sia bɛ>, e -taa -a laabɔlɛ -kaa 'lɔ 'nan: <-Mɛ "le "wɛan nen ka'a yi -tɛala 'wɪ nen Zan -a 'vɪ bɛ -a da dɪ?» ³² En -te -kaa

'vɪ 'nan: <Minnun 'bɛ 'pa 'sia bɛ>, minnun pɛɛnɔn -
taa 'wunɛa -kaa man.> Zuif 'nɔn 'tanɔn zɪɛ, "klan a
o ji, kɔɔ minnun pɛɛnɔn Zan "siala Bali 'lewei vɪzan
-ā.

³³ -Yee "wɛan nɛn waa 'vɪ Zozi lɛ 'nan: «Kv'a san
tɔa dɪ.»

ɛn Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «An 'bɔ "nyian min nɛn e
-si -nɔn 'mɛn ɛn an 'wɪnun zɪɛ -a drɛ bɛ, ma'an 've
'cɛɛ dɪ.»

12

Zozi -kɔnnɛn "fɔ rɛzɛn fei 'panɔn man

(Mt 21.33-46; Lk 20.9-19)

¹ Zozi 'wɪ tin 'badɪ 'sia -wlɛ -kɔnnɛn "ji. Yaa 'vɪ -
wlɛ 'nan: «Min -tɔ 'bɛ 'yee rɛzɛn fei 'pa, e -klɔn 'bɔ
"man, e rɛzɛn 'blɔnan drɛ, ɛn e fɛ -tɔ drɛ, min -tɔa
"da -e 'e fei 'bɔ ta 'pin. "Bɛ -sru e fei zɪɛ -a -pɛba
'wɔ minnun lɔ 'nan 'o 'nyranman 'pa "da, te o 'yee
vɛ -nɔan. Yaa drɛ zɪɛ, ɛn e -kv 'lɛglɔn 'pee -ji. ² Zi
rɛzɛn nan tɔ 'bɔ bɛ, ɛn min zɪɛ 'e 'suzan 'tɔ 'pa 'sia
minnun nɛn o 'nyranman "paa -yee rɛzɛn fei bɛ o
va, 'nan 'nyranman nɛn waa 'pa bɛ 'o 'yee vɛ -nɔn.

³ Pian waa 'suzan zɪɛ -a 'kun, waa -sɔn, ɛn waa 'li 'e
da 'e 'lɔ 'a 'e "tun. ⁴ "Bɛ -sru ɛn e 'suzan 'pee 'pa 'sia
"nyian o va. Wɛɛ 'kun, wɛɛ 'sɔn 'e 'wulo -man, wɛɛ
srɔn. ⁵ Yaa yaagazan 'pa 'sia, ɛn wɛɛ 'tɛ. "Bɛ -sru
min "kaga "le vɛ drɛ "nyian zɪ, waa -mienun -sɔn,
ɛn waa -mienun tɛɛ.

⁶ Min -tɔwli "nɛn, e -fɔ fei san zɪɛ -yrɔ "bɛ, -yɛɛ cɪ -a
'bɔ 'pɪ -tɔwli "nɛn, e 'sɔ -yrɛ tɪglɪ bɛ -a. Yaa 'pa 'sia fei
'panɔn zɪɛ o va 'e -fɔla "da. Yaa 'vɪ 'e 'ji 'nan, o -taa
'yra -tɛɛ 'e 'pɪ man.

⁷ Pian fei 'panɔn -a 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: <Min 'labɛ
-yɛɛ 'e "tɪ -zia -ble. -Kaa -tɛ, -e -zia zɪɛ 'e drɛ -cee vɛ

-a.› ⁸ -A -nan nen waa 'kun, waa -te, en waa -kadı tuv fei lunen -klon -sru.

⁹ 'Wı zıe -a -ji be, -me "wı nen fei san -taa -a drele? Maan ve 'cee 'nan, e -taa -e 'e 'yee fei 'panon zıe o -tee, -e 'e 'yee rezen fei 'bo 'non min peenun le. ¹⁰ 'Wı nen 'e 'cnen -tedı Bali -le 'fluba 'ji be, ka'a ta vıle duv? Koo e ya 'e 'cnen -tedı 'nan:

«-Kole nen 'kon 'tonon -a tuv 'o 'pela koda be, -yee dre 'kon 'pu -fo -kole -a.

¹¹ Minsan 'be dre en -kole zıe 'e dre 'kon 'pu -fo -kole -a.

'Wı nen Minsan -a dre be, e min 'plo -foa.› »

¹² Zı Zuif 'non 'tanon -konnən zıe -a 'man be, waa -to 'nan 'wee 'wı nen Zozi -a ve. -Yee "wean o ya "vale 'o "kuan, 'pian minnun lo "klandı -le "wean waa 'tu, en o -ku.

'Sukole -pan wıdı da wı

(Mt 22.15-22; Lk 20.20-26)

¹³ "Be -sru en Zuif 'non 'tanon zıe o Farizen 'non -mienun 'lee Erodi -le minnun -mienun 'pa 'sia Zozi 'va -a man -weedi 'nan -e 'o wei 'kun 'le "wean. ¹⁴ O -ku, en o 'nan -yre 'nan: «Bali -le 'wı "paazan, kva -toa 'nan, i ya 'wı tıglı vızan -a. Yi'a 'klanman min lo 'wı tıglı ci 'sıdı -a -yre dı. En yi'a min bo "va "dı. 'Pian i Bali -sru 'ta wıdı "paaman minnun ji 'e tıglı da. -Yee "wean kva laabo 'i 'lo 'nan, -a -si a -kaa 'lo -e -kaa 'sukole -pan wı Rəm 'non 'le mingonnən Seza le, -baa te -ka'a dre dı? 'I vı 'kve!»

¹⁵ 'Pian 'wı nen -a -cin cı o ji be, Zozi -a -konnən 'yı, en yaa 'vı -wle 'nan: «-Me "le "wean nen, ka ya "vale kaan wei "kuan? 'Ka 'ta 'lein 'wle 'to -a 'men -e 'an yı!»

16 Waa -tv -nɔn -yrɛ. -A -nan nɛn Zozi -a laabv -wɔ 'nan: «-Tɪ -wulo -fodo nɛn 'gʊ? ɛn -tɪ 'tɔ 'crɛn nɛn 'gʊ?»

O -yrɛ 'nan: «Rɔm 'nɔn 'le mingɔnnɛn Seza -le vɛ nɛn.»

17 ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Fɛ nɛn Seza -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Seza lɛ! ɛn fɛ nɛn Bali -le vɛ -a bɛ, 'cɛɛ 'nɔn Bali lɛ!»

'Wɪ zɪɛ -a mandɪ o 'plo 'fɔ.

*Minnun nɛn o -kaa bɛ o wuanla -kanɔn 'va
(Mt 22.23-33; Lk 20.27-40)*

18 "Bɛ -sru ɛn Saduze 'nɔn -mie pli Zozi man. Saduze 'nɔn "o "ve 'nan, -te min -ka bɛ, ya'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪ. Zɪ o pli "man "bɛ, ɛn waa laabv -yrɔ 'nan: 19 «Bali -le 'wɪ "paazan, 'wɪ nɛn Moizi -a crɛn -tɛ 'kʊɛ bɛ, -nyrɛn 'gʊ: «-Te min lɪ 'pa, ɛn -a san zɪɛ e -ka, te wa'a tian 'nɛn 'yalɛ 'o 'vale 'e nan 'bɔ 'a dɪɛ, -yee -cale zɪɛ -a "bʊɪ 'e 'pa, -e 'e "bʊɪ klu bɔla!» 20 Min -tv -le 'nɛn -klɔnmɔn a 'sɔravli. -A tɛdɛ lɪ 'pa, ɛn e -ka, te wa'a 'nɛn 'yalɛ 'e nan 'bɔ 'a dɪ. 21 -A "flizan "e -cale -tʊwli zɪɛ -a 'pa, ɛn e -ka, te wa'a 'nɛn 'yalɛ dɪ. -A yaagazan 'le vɛ drɛ "nyian zɪ. 22 O 'sɔravli "lɪ zɪɛ -a 'pa, ɛn o pɛɛnɔn kaa, te wa'a 'nɛn 'yalɛ dɪ. "Bɛ -sru ɛn lɪ 'bɔ "e "ka 'wʊ "nyian. 23 Tʊ nɛn minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ, lɪ zɪɛ e -kɔan -tɪ nan -a? 'I vɪ 'kʊɛ! Kɔɔ o 'sɔravli 'bɔ -a 'pa lɪ -a.»

24 ɛn Zozi "e 'nan -wɛ 'nan: «Ka'a tian 'wɪ 'tʊ -ci manlɛ "fo "dɪ. 'Wɪ nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ, ka'a -ci maan dɪ, ɛn Bali -le 'plɛblɛ bɛ, ka'a tɔa dɪ. 25 Kɔɔ tʊ nɛn minnun wuanla -kanɔn 'va bɛ, -klɔnmɔnnun 'ka lɪ paa dɪ, ɛn lɪmɔnnun 'ka -kɔnnɛn paa dɪ. O -kɔan "lɛ Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ -wee 'wɪ 'zʊ. 26 -Te -a -cin a 'ka 'ji 'nan, minnun nɛn

o kaa bε wa'a 'wuanla -kanɔn 'va dɪε, te ka ya 'ka 'fli see "paanan. 'Wɪ 'nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Moizi -le 'fluba 'ji bε, ka'a tian -a ta vɪε dɔv? Kɔɔ tɔ nɛn Bali a yiba "kpizɛnnɛn 'va ɛn e 'wɪ tin 'ba Moizi lɛ bε, yaa 'vɪ -yrɛ 'nan: <An ya Abraam -le Bali -a, ɛn an ya Izak -le Bali -a, ɛn an ya Zago 'le Bali -a.> ²⁷ Tɔ nɛn Bali 'wɪ zɪε -a ve bε, te -kaa tranun zɪε o kaa -a -nan 'mɔn. 'Pian Bali "le 'va bε, o yɪε a "man tian, kɔɔ Bali a minnun nɛn o yɪε cɪ "man "bε -wee Bali -a, e 'ka minnun nɛn o kaa bε -wee Bali -a dɪ. -Yee "wɛan ka'a 'wɪ 'tɔ -ci manlɛ "fo "dɪ.»

-Mε "wɪ 'bε cɪ Bali -le -pei -tɔ wɪ -dan a?

(Mt 22.34-40; Lk 10.25-28)

²⁸ 'Fluba 'ci vɪzan -tɔ -sa zɪε -a 'man. Zɪ yaa 'yɪ 'nan Zozi -a -ci 'vɪ Saduze 'nɔn lɛ fɛnyian bε, e pli Zozi man, ɛn yaa laabɔ -yrɔ 'nan: «Bali -le -pei -tɔ wɪ pɛɛnɔn bε, -a "cɛn 'bε cɪ "va -dan?»

²⁹ ɛn Zozi "e 'nan -yrɛ 'nan: «Bali -le -peinun pɛɛnɔn 'va bε, -pei -dan nɛn 'gɔ:

<Izraɛl 'nɔn,

'ka "trɔɛn "tɔ!

-Kaa 'san Bali

'bε cɪ Minsan -a 'e 'tɔwli.

³⁰ ɛn 'i Minsan 'bɔ nɛn 'yɪε Bali -a bε,

-a yɪ "yɪ 'i 'bli pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ "yɪ 'yɪε 'wɪ drɛdɪ pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ "yɪ 'yɪε cɪ "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a!

'I yɪ "yɪ 'yɪε 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'a!>

³¹ ɛn -a "flizan nɛn 'gɔ:

<'I bɔɛzan -tɔ yɪ "yɪ

"le 'yɪε 'wɪ 'zɔ!>

Bali -le -pei -tɔ wɪ pee -dan 'ka 'mlian -pei "fli zɪε o da dɪ.»

³² En 'fluba 'ci vɪzan -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, yia 'vɪ fɛnyian. 'Yie tin a 'nɔnnɔn -a vidɪ -a 'nan, Minsan 'bɛ cɪ Bali a 'e 'tɔwli, -a pee "ka "dɪ.
³³ -Yee "wɛan min 'e Bali yɪ "yi 'e 'bli pɛɛnɔn 'a, 'lee 'yee ci "nrɔndɪ pɛɛnɔn 'a, 'lee 'yee 'plɛblɛ pɛɛnɔn 'a! En 'e bɔɛzan -tʊ yɪ "yi "le 'e 'bɔ 'le 'wɪ 'zʊ! 'Wɪ zɪɛ -a drɛdɪ -dan "mlian 'sraga nɛn waa 'tɛ 'ble Bali lɛ bɛ, -a da. En -a -dan "mlian 'sraga pɛɛnɔn bʊdɪ Bali lɛ da.»

³⁴ Zɪ Zozi -a 'yɪ 'nan, min zɪɛ yaa -sru 'vɪ 'wɪ 'tɔdɪ -a bɛ, ɛn e 'nan -yrɛ 'nan: «E -fʊ "wɛnnɔn -e Bali -le mingɔnnɛn -blɪdɪ 'e pou 'sia 'i 'va.» "Bɛ -sru 'wɪ laabʊdɪ -yrɔ "cin 'ka "nyian -tɔɛ min -tʊ ji dɪ.

-Tɪ -pɪ nɛn Crizi -a

(Mt 22.41-46; Lk 20.41-44)

³⁵ Zozi a 'wɪ "paanan minnun ji Bali -pan 'kuin. En yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «E drɛ 'kɔ ɛn 'fluba 'ci vɪnɔn "o 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi a David kluda min -a? ³⁶ Kɔɔ David 'bɔ -a 'vɪ, tʊ nɛn Bali lei 'saun 'ta 'tɔ "man "bɛ, -a 'nan:

«Minsan Bali -a 'vɪ 'an 'san lɛ 'nan:

'I 'nyran 'an 'pɛ "yi "da -trilii,

-e 'an 'cɛn 'i 'nanmannɔn 'klɪdɪ man.»

³⁷ -Te David 'bɔ Crizi laabo 'e 'san bɛ, e drɛ 'kɔ ɛn 'bɛ -kɔan David kluda min -a?»

Min "kaga "trɔɛn "a 'e 'tɔdɪ -yrɛ ci "nrandɪ -a.

³⁸ En yaa 'vɪ "nyian 'yee 'wɪ "paadɪ 'bɔ 'va 'nan: «'Ka yie 'tɔ 'ka 'fli -va! -Te 'ka 'wɪ drɛ "le 'fluba 'ci vɪnɔn 'le 'wɪ 'zʊ! O -tɔdɪ ye "yi -tralɛ -gblɔnɔn nɛn fɛnyian bɛ -a -ji. En waa ye "yi "le 'nan min 'e o 'tɔ bʊ -guada. ³⁹ -Te e ya cin yɪ 'kuin -a oo, ɛn -te e ya "fɛdɪ da -a oo, -nyran "nan 'kpagba nɛn waa 'sidɪ ye "yi. ⁴⁰ O fɛnɔn "sia -calɛnɔn lɔ -dawli -a. "Bɛ -sru -e

'o Bali trv 'ba -ploun 'nan -e minnun 'o o "sia min tighi 'a. 'Wunun z1ε -a drɛdɪ -le "wεan Bali -wee tin "paa 'plɛblɛ 'kpa.»

*-Cale seezan -le fε -nɔndɪ 'wɪ
(Lk 21.1-4)*

⁴¹ "Bε -sru εn Zozi 'kɔ -nyɛnlɛa -gbogbo nɛn minnun "lala -sɛan "ji Bali -le vɛ -a bɛ -a "srɔn. Minnun nɛn o cɪ "lala -sɛnnan -ji bɛ, e o -nanjɛndɪ 'sia. Fɛnɔn "kaga "ta, εn o "lala -sɛn -ji "kaga. ⁴² "Bε -sru εn -cale seezan -tv -ta, e -bablu 'wlɛ 'tɔdɔ -fɔ -ji "fli.

⁴³ -A -nan nɛn Zozi 'e -srɔnɔn laabɔ 'e "srɔn, εn yaa 'vɪ -wlɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tighi 'a 'nan, -cale seezan 'labɛ, e fε -nɔn Bali lɛ e mlin minnun pɛɛnɔn nɛn waa -nɔn 'gɔvɛ o da. ⁴⁴ Kɔɔ o pɛɛnɔn nɛn waa -nɔn 'gɔvɛ, "lala a -wlɔ "kaga. 'Pian lɪ 'labɛ, "lala pɛɛnɔn nɛn -yrɔ -yee fε -blɪ "man "vɛ -a bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa -nɔn Bali lɛ.»

13

*Zozi Bali -pan 'kɔn 'wɪ wɪ 'vɪ
(Mt 24.1-4; Lk 21.5-7)*

¹ Zozi a bɔlanan Bali -pan 'kuin, εn -a -sruzan 'tɔ -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan, "i 'yɪɔ, Bali -pan 'kɔn bɛ, waa -tɔ -kɔlɛ fɛnyian -a. εn waa -tɔ -dandan 'e pɛɛnɔn.»

² εn Zozi -a 'vɪ -yrɛ 'nan: «'Kɔn -dandannun nɛn kaa -sɪ -fɔa 'labɛ, yɪ nɛn o -wiiman bɛ, e ya -tanan bɔdɪ -a. -A -tɔ -kɔlɛ pɛɛnɔn fuimlan "man, -a -tv 'ka -fo 'e bɔɛzan da dɪ.»

*'Wɪ yɪdɪ -dandan bɔa minnun man 'vaa -e 'trɛda
-nyan tv 'e bɔ
(Mt 24.4-14; Lk 21.8-19)*

3 "Bε -sru εn Zozi 'kɔ -nyɛnlɛa Olivie pɔn da te -a yra a Bali -pan 'kɔn da zia. -A -nan nɛn Pieri, 'lee Zaji, 'lee Zan, 'lee Andre 'wɪ laabɔ -yrɔ 'o 'saza yei. O 'nan: 4 «'Wɪ nɛn i "sia -a vɪnan 'gɔɛ, tɔ "cɛn "man nɛn e dra? Εn -mɛ "man nɛn, waa -kɔnnɛn "ye 'nan 'wɪnɔn zɪɛ o "ta dra? 'I vɪ 'kɔɛ!»

5 Zozi -a vɪdɪ 'sia -wɪɛ 'nan: «'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Te min -tɔ 'e 'ka see "paa -e 'ka 'si -si tɪgɪ da dɪ! 6 Min "kaga -taa "talɛ 'an 'tɔ da. Waa ve 'nan, 'wɛɛ cɪ Crizi -a. Εn o -taa minnɔn "kaga see "paalɛ -e 'o 'si -si tɪgɪ da. 7 Ka -kuli -tan wɪnɔn maan, εn ka 'fla -kɔɔbli -kɔɔbli da -kuli wɪnɔn maan. 'Wɪnɔn zɪɛ te 'o 'ka 'cɛn nyɛn -a dɪ! Kɔɔ 'wɪnɔn zɪɛ -wɛɛ dra 'e 'flin, 'pian 'trɛda -nyan tɔ "cɛɛ dɪ. 8 'Lɛglɔn 'tɔ -ji 'nɔn -taa 'wunlɛa 'lɛglɔn 'tɔ -ji 'nɔn man, εn mingɔnnɛn trɛ -tɔ -taa 'wunlɛa mingɔnnɛn trɛ -tɔ man. 'Trɛ -taa 'nyɔɔnlɛ fɛ "kaga "nan, εn dra -dandan -taa "minnɔn -tɛɛɛ. 'Wɪ yɪdɪ pou sianan "nɛn. 'Pian -a pɛɛnɔn zɪɛ e ya "le 'nan 'nɛn 'yadɪ -le ci -yaa pou sianan 'zɔ.

9 'Ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va! Minnɔn 'ka "kuan -e 'o -kɔ 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da. Zuif 'nɔn -taa 'ka 'sɔnlɛ sɔnba "a 'wee cin yɪ 'kɔnnɔn -ji. Εn "nyian bɛ, minnɔn -taa "kɔlɛ 'ka 'a -kɔnmandannɔn 'lee mingɔnnɛnnɔn cɛin -da 'mɛn "wɛan. -A -nan nɛn ka dra 'mɛn 'wɪ 'nan yɔnɔn 'a o 'lɛ. 10 Kɔɔ Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn fuimlan "man 'lɛglɔn 'tɔdɔ pɛɛnɔn 'ji, 'vaa -e 'trɛda -nyan tɔ 'e bɔ.

11 -Te minnɔn 'ka 'kun, εn o -kɔ 'ka 'a tin 'banɔn 'cɛin -da bɛ, 'wɪ nɛn kɔ 'ka vɪ bɛ, te -a nyɛn 'e 'kɔn 'ka 'ji dɪ! 'Pian 'wɪ nɛn Bali -a -cin -tɔa 'ka 'ji, te -a tɔ 'bɔ bɛ, -a 'bɔ nɛn 'ka vɪ! Ya'a 'taa 'silɛ 'ka 'bɔ 'va dɪ, 'pian Bali lei 'saun 'bɛ "paa 'ka 'le.

12 "Bvɪ -mie -taa 'e 'bɔ 'fli "bvɪ -nɔnlɛ minnun ɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn 'nɛn "tɪ -mie -taa 'yee 'nɛn 'nɔnlɛ minnun ɛ 'nan 'o -tɛ. ɛn 'nɛnnun -mie -taa 'wunlɛa 'o "tɪnun 'lee 'o "bɔnun man 'nan minnun 'e o -tɛɛ. 13 Ka drɛ 'mɛn vɛ -a -le "wɛan bɛ, min pɛɛnɔn -taa 'nanlɛ 'ka man, wa'a 'taa 'ka yɪlɛ "yɪ "dɪ. 'Pian min nɛn e -tɔ 'plɛblɛ, ɛn e 'bɔ -a 'le 'srannan "bɛ, e "sia 'wɪ 'ji.»

*Tv nɛn 'wɪ yɪdɪ "mlianla "da "bɛ, Zozi -a 'wɪ 'vɪ
(Mt 24.15-28; Lk 21.20-24)*

14 «Tv -tv -taa "bɔlɛ bɛ, 'wɪ 'wɪdɪ "nɔnnɔan -taa "kɔnlɛ fɛnan nɛn e 'ka "le 'e 'kɔn dɪɛ -a -nan. Min nɛn e 'fluba 'gɔvɛ -a ta ve bɛ, 'e 'ci man 'kpa! Tv nɛn 'wɪ zɪɛ kaa 'yɪ drɛnan Bali -pan 'kuin bɛ, minnun nɛn o cɪ Zude 'lɛglɔn 'ji bɛ, 'o flɔn 'bli, 'o 'kɔ pɔnnun yei! 15 ɛn -te min a bei "bɛ, te 'e -wɪa 'yee 'kuin -e 'e 'kɔ fɛ -tv 'sia dɪ! 16 ɛn -te min a fei bɛ, te 'e li 'e da 'fla -e 'e 'kɔ 'yee -tralɛ 'si 'yee 'kuin dɪ! 17 Limɔnnun nɛn o -pɔn cɪ 'o man tv zɪɛ -a man bɛ, 'lee limɔnnun nɛn 'nɛn 'nyɔn -mlian -wɔ tv zɪɛ -a man bɛ, -wee yra yɪdɪ "mlianla "da. 18 'Ka Bali trɔ 'ba 'nan, te 'wɪ zɪɛ 'e 'tria laa 'fɛn tv -man dɪ! 19 Kɔɔ 'wɪ yɪdɪ -kɔan -dan 'kpa tv zɪɛ -a man. Zɪ Bali 'trɛ drɛ 'li -e 'e bɔ cɛɛgɔ yɪ -a bɛ, -a sɔman 'wɪ yɪdɪ 'ka tian drɛlɛ dɪ. ɛn 'wɪ yɪdɪ zɪɛ -a pee 'ka 'dra "nyian 'li 'trɛda "fo "dɪ. 20 Yinun nɛn 'winun zɪɛ o dra "da "bɛ, Minsan Bali -a -mie cɛɛn "da. -Te ya'a 'wɪ zɪɛ -a drɛlɛ dɪɛ, "te min -tv -wulo 'ka -taa bɔlɛa "va "dɪ. 'Pian minnun nɛn e o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, -wee "wɛan e yinun -mie cɛɛn "da.

21 -Te min -tv -a 'vɪ 'cɛɛ 'nan, min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi a 'gɔ, -te 'bɛ "cɛɛ dɪ, e ya -miɛn bɛ, te 'ka yɪ -tera "da "fo "dɪ! 22 Kɔɔ minnun nɛn o 'wlu -sɛan 'nan 'wɛɛ cɪ Crizi -a bɛ, o -taa "kɔnlɛ 'trɛda. ɛn minnun nɛn

o 'wlu winun ve, te waa ve 'nan Bali 'lewei vɪnɔn nɛn waa bɛ, o -taa "kɔnle "nyian. O -taa 'lɛbo "fɔ wɪ -dandan 'lee -cɛ -srɔn "wɪ -dandan drɛɛ. Waa dra 'nan, -te 'o 'pɛ 'sɔ 'a bɛ -e 'o minnun nɛn Bali o 'si "va 'yee vɛ -a bɛ, o 'si -si tɪglɪ da. ²³ 'Cee vɛ bɛ, 'ka yɪɛ 'tɔ 'ka 'fli -va 'kpa! An 'wɪ pɛɛnɔn 'vɪ 'cɛɛ 'va.»

*Blamin -pɪ -tadɪ -le 'wɪ
(Mt 24.29-44; Lk 21.25-33)*

²⁴ «-Te 'wɪ yɪdɪ -dan zɪɛ, e cɛɛn -nyandɪ man bɛ, 'nun tɔɔn yɪdɛ yra klun -tɔala, mlɛn 'bidɪ 'e 'le -tɔa, ²⁵ mlɛn crɛnnun "sia laji, o -tɛɛmlan "tra, ɛn laji fɛnun pɛɛnɔn nɛn 'pɛblɛ a -wɔɔ "bɛ, o "sia 'o 'klu -ji. ²⁶ Tɔɔn te minnun pɛɛnɔn 'an 'bɔ Blamin -pɪ ye -tanan "lolu -koei "da. 'Pɛblɛ -dan -kɔan 'an 'lɔ, ɛn 'tɔ -dan -kɔan 'an 'lɔ. ²⁷ Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, an o "paa -sia 'trɛda fɛ pɛɛnɔn 'nan -e 'o minnun nɛn an o 'si "va 'mɛn vɛ -a bɛ, o o cin yɪ. Fɛ -tɔ -nan 'ka 'fo 'trɛda, te wa'a min 'silɛ 'bɛ 'nan dɪ.

²⁸ 'Wɪ nɛn e dra fijie yiba "lɛ bɛ, 'e drɛ 'cee 'wɪ -kɔɔn "manvɛ -a! -Te -a 'la nrɪndɪ 'sia "da "bɛ, kaa -tɔa 'nan 'munmun tɔ a -tanan bɔdɪ -a -kogo. ²⁹ -A -tɔwli "nɛn "nyian, 'an 'bɔ Blamin -pɪ -tadɪ -le vɛ -a. -Te ka 'winun nɛn maan 'vɪ 'cɛɛ bɛ, -a 'yɪ drɛnan bɛ, 'ka -tɔ 'nan 'an 'tadɪ a bɔnan -kogo! ³⁰ Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪglɪ 'a 'nan, 'ka -naagɔnɔn 'gʊɛ, ka'a 'cɛan -kaadɪ man 'vaa -e 'winun zɪɛ 'o drɛ dɪ. ³¹ Labli 'lee 'trɛ 'nyan tɔ a, 'pian 'an wei -fo -nan 'li 'trilii.

³² Tɔ nɛn an -taa "man "bɛ, blamin -tɔ 'ka -a tɔa "fo "dɪ. ɛn Bali -le 'pasianɔn nɛn laji bɛ, wa'a tɔa "fo "dɪ, ɛn 'an 'bɔ Blamin -pɪ ma'an tɔa "fo "dɪ, 'pian 'an "tɪ 'bɛ -tɔa 'e 'tɔwli. ³³ -Yee "wɛan 'ka yɪɛ -tɔ 'ka 'fli -va! Te 'ka yɪ -tɛ dɪ! Kɔɔ tɔ nɛn, 'wɪ zɪɛ e dra "man "bɛ, ka'a tɔa dɪ.

³⁴-A -kɔɔn "man wɪ nɛn 'gʊ. Min -tu 'bɛ "ta -ko 'ta -kɔɔbli wɔnan. E 'yee 'kɔn 'pɛba 'wɔ 'e 'sunɔn 'lɔ. Min -tu 'lee 'yee 'nyranman -a 'bɔ nɛn yaa -nɔn o -tɔdʊ pɛɛnɔn lɛ. ɛn yaa 'vɪ min nɛn 'e yɪɛ -tɔa -klɔn -yrɛ "nɛn "bɛ, -yrɛ 'nan, te 'e yɪ -tɛ dɪ.

³⁵-A -tɔwli "nɛn "nyian 'cee vɛ -a. -Yee "wɛan te 'ka yɪ -tɛ dɪ! Kɔɔ tʊ nɛn, 'kɔn san lia 'e da "man "bɛ, ka'a tɔa dɪ. -Te funninmlan nɛn oo, -te bada nɛn oo, -te mannɛn tɛdɛ -a nɛn oo, -te bodrun nɛn oo, ka'a tɔa dɪ. ³⁶-Yee "wɛan te 'ka yɪ -tɛ dɪ! "Tɔgɔ 'e 'bɔ 'ka man kligli te ka ya yɪ -tɛnan. ³⁷'Wɪ nɛn an cɪ -a vɪnan 'cɛɛ 'gʊɛ, e ya min pɛɛnɔn 'le vɛ -a. Te 'ka yɪ -tɛ dɪ!»

14

*Zuif 'nɔn 'tanɔn 'o 'ci 'pa 'nan 'o Zozi 'tɛ
(Mt 26.1-5; Lk 22.1-2; Zan 11.45-53)*

¹ Zuif 'nɔn tranun -le 'si nɛn waa 'wɔ nɔanba -ji bɛ, -a "fɛdi yɪ -fʊ 'fli -e 'e bɔ. "Fɛdi zɪɛ -a da nɛn minnun 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka "va "dɪɛ -a -ble. Tʊ zɪɛ -a man bɛ, te Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn a Zozi 'man -fɔɔnan 'nan, -e 'o 'kun ci 'cɛn 'a -e 'o -tɛ. ²'Pian waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «Te -kaa drɛ "fɛdi yɪ da dɪ! "Tɔgɔ minnun 'o -nan yɪ -e 'o 'wluan -kaa man.»

*Lɪmɔn -tʊ 'wɪ 'yɪ drɛ Zozi lɛ
(Mt 26.6-13; Zan 12.1-8)*

³ Zozi a Betani. E ya Simɔn nɛn -kogobe a "nɛn "man "bɛ -yee 'kuin 'e -nyrandɪ fɛnun -sru. -A -nan nɛn lɪmɔn -tʊ pli Zozi man 'e 'lɔ le -pɔnɛn 'tʊ -a. -Laziglɔ nɛn waa laabo nard bɛ, e ya -ji. E 'ka 'e baadɪ fɛ -tʊ -a dɪ, ɛn -a 'flɛ a 'pleble 'kpa. Yaa 'lɛ 'sʊ, ɛn yaa -sɛn Zozi 'win -ji.

4 'Wɪ zɪɛ e 'nan min -mienun man, ɛn waa 'vɪ 'o cin yei 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn e -lazigɔ 'kpa bɛ -a srɛ 'e "tun? 5 -Lazigɔ 'labɛ yaa -taan paan. -A 'flɛ bɔa yi -yaa yaaga 'nyranman "lala -a, -e 'o -pli 'yale -tɛnɔn man.» ɛn o 'wɪ bli lumɔn zɪɛ -a va.

6 'Pian Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «'Ka li 'labɛ -a 'tʊɪ flu! -Mɛ "le "wɛan nɛn, ka 'wɪ -tɔa "man? E 'wɪ "yi drɛ 'mɛn. 7 'Yalɛ -tɛnɔn a 'ka 'va tʊ pɛɛnɔn man. ɛn tʊ nɛn e 'sɔ 'cɛɛ bɛ, ka -kɔlaman 'wɪ "yi "drɛdɪ -a -wlɛ. 'Pian 'mɛn vɛ bɛ, an 'ka 'ka 'va 'gʊ tʊ pɛɛnɔn man dɪ. 8 'Wɪ nɛn e -kɔlaman -a bɛ, -a 'bɔ nɛn yaa drɛ. -Lazigɔ nɛn yaa -sɛn 'an da 'gʊɛ, 'an 'man nɛn yaa drɛ 'nan -e 'waan wʊ -a. 9 Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgɪ 'a 'nan, fɛnan pɛɛnɔn nɛn minnun Bali -le 'wɪ 'nɔnnɔn ve 'trɛda bɛ, 'wɪ nɛn li 'gʊɛ yaa drɛ bɛ, waa -nan 'sinan "paa, ɛn -yɛɛ -maan 'lɔɔ -e li 'bɔ 'cin 'e 'fɔla minnun ji.»

Zudazi 'e pei -fɔ Zuif 'nɔn 'tanɔn 'va

(Mt 26.14-16; Lk 22.3-6)

10 'Bɛ -sru ɛn Zozi -srunɔn 'fuda "fli 'va min -tʊ nɛn waa laabo Zudazi Karioti bɛ, e -kʊ Bali -pannɔn 'tanɔn 'va, 'nan -e 'e Zozi 'nɔn -wlɛ. 11 Zi e 'wɪ zɪɛ -a 'vɪ -wlɛ "bɛ, e o ci nran. -A -nan nɛn o -tɔ "da 'nan, 'o -taa "lala -nɔnlɛ -yrɛ. Yi zɪɛ -a da nɛn Zudazi -a man -wɛɛdɪ 'sia 'nan, tʊ "yi 'e 'pla -e 'e Zozi 'nɔn Zuif 'nɔn 'tanɔn 'bɔ lɛ.

Zozi 'lee 'e -srunɔn Zuif 'nɔn 'le 'si nɔanba -ji "fɛdi bli

(Mt 26.17-30; Lk 22.7-20; Zan 13.21-30)

12 'Fɛdi nɛn Zuif 'nɔn 'kpɔun nɛn 'mannyan 'ka 'va "dɪɛ, -a -ble "da "bɛ e 'bɔ. -A yi tɛdɛ da nɛn o 'blanun -tɛɛman -e 'o tranun 'si nɔanba -ji "fɛdi -bli. ɛn Zozi -srunɔn -a laabu -yrɔ 'nan: «Nyin zia nɛn i ya "vale 'nan 'kʊ 'kʊ "fɛdi fɛnun -tɔɛn 'yiɛ?»

13 En Zozi 'e -srunon "fli 'pa 'sia. Yaa 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka 'kʊ Zeruzalem! Ka bʊa min -tʊ man. 'Yi 'tʊbʊ -kʊan -yrʊ. 'Ka -sʊonla -a -sru! 14 'Kʊn nɛn, e wla 'ji bɛ, 'ka vɪ -a san lɛ 'nan: «Bali -le 'wɪ "paazan "e 'nan, 'kʊ laabʊ 'i 'lʊ 'nan, 'kʊn "bʊ "nɛn 'kʊ 'vale 'an -srunon 'a, kʊ -kaa tranun 'sidi nʊanba -ji "fɛdi -ble -ji bɛ, e ya nyin zia?» 15 E -taa 'kʊn "bʊ -dan tʊ -kʊonlɛ 'cɛɛ 'kʊn 'ta lou, te -a -ci a 'e drɛdɪ 'va. Fɛ zɪɛ -a -nan nɛn 'ka -cee fɛnun -tʊɛn!»

16 -A -nan nɛn -a -srunon zɪɛ, o -kʊ 'fla. Waa 'yɪ "le zɪ Zozi -a 'vɪ -wɛ "bɛ, -yee 'wɪ 'zʊ. En o 'si nʊanba -ji "fɛdi fɛnun man drɛ.

17 Zɪ funninmlan 'pla bɛ, ɛn Zozi 'ta 'o 'vale 'e -srunon 'fuda "fli "a. 18 Tʊ nɛn o yra fɛnun -sru "bɛ, ɛn Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «Maan ve 'cɛɛ 'wɪ tɪgɪ 'a 'nan, -kaa nɛn -kaa cɪ fɛnun -blɪnan 'gʊɛ, 'ka 'va min -tʊ 'bɛ -taa 'an 'nʊnlɛ minnun lɛ.»

19 -A -srunon 'ta drɛ 'trʊdrʊ, ɛn waa laabʊdɪ 'sia -yrʊ "tʊdʊ 'nan: «'An 'bʊ nɛn?»

20 En Zozi -a 'vɪ -wɛ 'nan: «'Ka min -fuda "fli "nɛn, -kaa cɪ fɛnun -blɪnan 'e cin va 'gʊɛ, 'ka 'va min -tʊ nɛn. 21 'Wɪ tɪgɪ nɛn, Blamin -pɪ "ta -daa "kalɛ "le zɪ waa crɛn -tɛ Bali -le 'fluba 'ji bɛ -yee 'wɪ 'zʊ. 'Pian min nɛn, e Blamin -pɪ -nʊan "minnun lɛ bɛ, 'wɪ -taa "bʊlɛ -a san man. E ya paan -a san -le 'wɪ "yɪ "a -e 'o vlɛ 'o -ya dɪ.»

22 O -fʊ fɛnun -blɪnan, ɛn Zozi 'kʊʊn 'si. E Bali muo "fʊ, yaa "nɛn jɛɛn, ɛn yaa -nʊn -wɛɛ. E 'nan -wɛɛ 'nan: «'Ka 'si! -Nyɛn 'gʊɛ, 'an 'kʊlɛ nɛn!»

23 "Bɛ -sru e 'kulɛnɛn nɛn rɛzɛn -wɛn cɪ -ji bɛ -a 'si. E Bali muo "fʊ, yaa -nʊn -wɛɛ, ɛn waa mlin 'o pɛɛnʊn.

24 Yaa 'vɪ -wɛɛ 'nan: «-Nyɛn 'gʊɛ, 'an nyɛn nɛn. -Yɛɛ "ta -sɛanla -e 'e drɛ min "kaga -pli "vɛ -a "nyian

Bali man 'e 'pee. ²⁵ Maan ve 'cεε 'wɪ tɪɣɪ 'a 'nan, ma'an "nyian rεzen -wεn pee mlɪan dɪ -trilii, -e yi nεn maan -mlɪan 'e 'pee Bali -le mingɔnnεn trɛda bε 'e bɔ.»

²⁶ Zɪ o cεεn fεnun -blɪdɪ man bε, o Bali 'tɔ bɔ "dre "fɔ. En o -kɔ Olivie pɔn da.

*Zozi -a 'vɪ 'nan Piεri "sia 'e -sru
(Mt 26.31-35; Lk 22.31-34; Zan 13.36-38)*

²⁷ -A -nan nεn Zozi -a 'vɪ 'e -srunɔn lε 'nan: «'Ka pεεnɔn 'ci -taa "srɛlε -e 'ka 'si 'an -sru. Kɔɔ e ya 'e 'cɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji 'nan:

«Bali "e 'nan,
e 'bla -sru "pinzan -tɛa
-e 'blanun 'o fuila "man.»

²⁸ 'Pian "bε -sru, -te an wluan 'kanɔn 'va bε, an -tɔala 'ka 'lε Galile 'lεɣlɔn 'ji.»

²⁹ En Piεri -a 'vɪ -yrε 'nan: «-Te 'yie "wεan min pεεnɔn 'ci srɛman -e 'o 'si 'i -sru "bε, ma'an 'sia 'i -sru "fo "dɪ.»

³⁰ -A -nan nεn Zozi -a 'vɪ -yrε 'nan: «Maan ve 'yie 'wɪ tɪɣɪ 'a 'nan, -pei 'bɔ 'gɔvε -a man bε, yia ve 'e 'pa -a yaaga 'nan, yi'an 'tɔa dɪ, 'vaa -e mannεn "flizan 'e 'wɪ.»

³¹ En Piεri -a 'vɪ "nyian 'nan: «-Te e ya 'nan kɔε -kaa 'kɔ 'vale 'yia oo, ma'an dra zɪ "fo "dɪ.» En -a -srunɔn pεεnɔn "o 'wɪ 'tɔwli zɪε -a 'vɪ "nyian.

*Zozi 'kɔ Bali trɔ 'balε Zezemani
(Mt 26.36-46; Lk 22.39-46)*

³² "Bε -sru Zozi 'lee 'e -srunɔn 'bɔla fei nεn waa laabo Zezemani bε -a da. Yaa 'vɪ 'e -srunɔn lε 'nan: «'Ka 'nyran 'gɔ! An "ta -ko Bali trɔ 'balε.» ³³ E Piεri, 'lee Zaji, 'lee Zan -fɔ 'e -sru, εn o -kɔ waa. -A -nan nεn nyεn Zozi 'cɛndɪ 'sia εn "klan -dan 'kpa -a -tɛdɪ

'sia. ³⁴ En yaa 'vɪ -wɫɛ 'nan: «'An 'ta nɛn e drɛ 'trɔdrɔ 'gʊɛ, e "mlianla 'an da. 'Ka 'fʊ 'gʊ! Te 'ka yi -tɛ dɪ!»

³⁵ E pli 'e 'lɛ "wɛnnɔn, e blula "tra, ɛn e Bali trʊ 'badɪ 'sia 'nan, -te e -kɔlaman drɛdɪ -a bɛ, tʊ -wɫidɪ 'gʊɛ 'e 'si 'e man -kɔɔbli. ³⁶ Yaa 'vɪ 'nan: «'An "tɪ -baba! I -kɔlaman 'wɪ pɛɛnɔn drɛdɪ -a. 'Kulenɛn nɛn 'wɪ yɪdɪ cɪ -ji 'gʊɛ, 'i drɛ -e 'e "paala 'an man! 'Pian te 'e drɛ 'an 'ci 'sɔ wɪ -a dɪ, 'i 'bɔ 'ci 'sɔ wɪ nɛn 'e drɛ!»

³⁷ En e 'li 'e da, e 'bɔ 'e -srunɔn yaaga 'bɔ man, te o ya yi -tɛnan. -A -nan nɛn Zozi -a 'vɪ Piɛri lɛ 'nan: «Simɔn, i yi -tɛ 'va? Yi'a -kɔlalɛ -e 'i tʊ "wɛnnɛn 'gʊɛ -a drɛ, te 'i yiɛ a "man "dʊʊ? ³⁸ Te 'ka yi -tɛ dɪ! 'Ka Bali trʊ 'ba, "tɔgɔ 'wɪ 'wɫidɪ 'e 'ka 'man yi! Blamin a "va 'nan 'e 'wɪ "yi "dra, 'pian -a 'plɛblɛ 'ka -yrɔ "dɪ.»

³⁹ "Bɛ -sru ɛn e -kʊ "nyian Bali trʊ 'balɛ, te e 'wɪ 'tʊwɫi zɪɛ -a ve. ⁴⁰ En e 'li 'e da 'e -srunɔn 'va. E 'bɔ o man "nyian yi -tɛnan. Kɔɔ o yiɛ 'cibɛn -tɔ. En wɔ'a 'wɪ 'tʊ yɪɛ -e 'o vɪ -yrɛ "dɪ.

⁴¹ Zozi 'cɛin yaagazan da bɛ, ɛn yaa 'vɪ -wɫɛ 'nan: «Ka yi -tɛa tian, te ka "flianla 'ka man -a -trɔɔ? E -nyan, -a tʊ 'bɔ "mɛn. Minnun "ta -daa Blamin -pɪ -nɔnɛ 'wɪ 'wɫidɪ "drɛnɔn lɛ. ⁴² 'Ka 'wɫuan lou, -e -kaa kʊ! Min nɛn e "ta 'an -nɔan "minnun lɛ bɛ, e ya -plinan 'kogo.»

Zuif'nɔn 'tanɔn Zozi 'kun

(Mt 26.47-56; Lk 22.47-53; Zan 18.3-12)

⁴³ Zozi 'fʊ 'wɪ zɪɛ -a vɪnan, tɔɔn ɛn Zudazi nɛn -a -srunɔn 'fuda "fli 'bɔ 'va min -tʊ -a bɛ, e 'bɔla. -Wɛɛ cɪ 'o 'vale min "kaga "a, ɛn sɛnnun 'lee yibanun a -wɫɔ. Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'lee min cejenun 'bɛ o 'pa 'sia.

⁴⁴ Zudazi nɛn e wɫɛ -fɔ bɛ, yaa 'vɪ 'e 'cɛn minnun zɪɛ -wɫɛ 'nan: «Min nɛn an -atu -tɛ "man "bɛ, te Zozi

nɛn. -A 'bɔ nɛn 'ka 'kun -e 'ka 'kʊ -a! 'Pian 'ka 'kun 'man 'kpa!»⁴⁵ -Yee "wɛan zɪ e 'bɔla bɛ, tɔɔn ɛn e pli Zozi man. E 'nan -yrɛ 'nan: «'An 'san.» ɛn e -atu -tɛ "man.⁴⁶ -A -nan nɛn minnun nɛn o cɪ waa bɛ, o Zozi 'kun.⁴⁷ Tɔɔn minnun nɛn -nan bɛ, -a -tʊ 'yee sɛn 'sʊ 'ji, ɛn e Bali -pannɔn 'tazan 'suzan 'tʊ "trɔɛn cɛɛn.

⁴⁸ Zozi -a 'vɪ -wlɛ 'nan: «-Mɛ "le "wɛan nɛn ka -ta 'an 'kunɛ 'ka 'lɔ le sɛnnun 'lee yibanun -a "le ka -ta crinzan -sru?»⁴⁹ Tʊ pɛɛnɔn man an ya 'ka yei Bali -pan 'kuin, te an 'wɪ "paaman minnun ji, ɛn ka'an 'kunɛ dɪ. 'Pian 'wɪ pɛɛnɔn zɪɛ, e drɛ -e 'wɪnun nɛn 'e 'crɛn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bɛ 'e 'lɛ sɔɔ.»⁵⁰ -A -nan nɛn -a -srunɔn pɛɛnɔn 'wi "man -a -sru, ɛn o flan bli.

⁵¹ -Gobonɛn 'tʊ sɔɔnla Zozi -sru 'e 'ta le sɔ -tʊwli "cɛ "a. Minnun -a 'kun,⁵² 'pian e 'si 'yee sɔ man, ɛn e flan bli 'e plʊdɪ.

Minnun -kʊ Zozi 'a tin 'banɔn 'lɛ

(Mt 26.57-68; Lk 22.54-55, 63-71; Zan 18.13-14, 19-24)

⁵³ Minnun -kʊ Zozi 'a Bali -pannɔn 'tazan -dan 'va. Bali -pannɔn 'tanɔn, 'lee min cejenun, 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn 'o cin 'yɪ fɛ zɪɛ -a -nan.⁵⁴ Piɛri -fʊ -kɔɔbli, ɛn e -kʊla Zozi -sru -trilii, ɛn e wla Bali -pannɔn 'tazan -dan le -klɔn -ji. E -nyran -a 'sunɔn yei, te e 'tɛ "klanman.

⁵⁵ Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee tin 'banɔn pɛɛnɔn 'wɪ 'tʊ -wɛɛdɪ 'sia 'nan -e 'o 'pa Zozi da -e 'o -kʊla -a -tɛdɪ -a -le "wɛan. 'Pian wa'a 'wɪ 'tʊ yɪɛ "fo "dɪ.⁵⁶ Min "kaga 'wlu 'sɛn Zozi man, 'pian o wei 'ka drɛɛ -tʊwli "dɪ.

⁵⁷ Min -mienun wluan ɛn o 'wlu 'gʊɛ -a -sɛn "man. Waa 'vɪ 'nan:⁵⁸ «Kʊa 'yɪ -a vɪnan 'nan: «Bali -pan 'kɔn nɛn blamin -pɛ -a -tɔ bɛ, maan -wia, -e 'an pee

-tə yi yaaga 'wlu. 'Kən nən blamin "cεε -tə 'e 'pε -a dɪε, -a 'bə nən maan -təa. » ⁵⁹ 'Wɪ 'bə zɪε 'bε da oo, minnun wei 'ka "nyian dreεε -təwli "dɪ.

⁶⁰ Ɛn Bali -pannən 'tazan -dan wluan, e -tə minnun yei, ɛn yaa laabv Zozi 'lɔ 'nan: «'Wɪ nən minnun -a ve 'i man bε, yi'a sia "va "dub?» ⁶¹ 'Pian Zozi 'ta -fɔ flu, ya'a 'wɪ 'tɔ 'silε "da "dɪ.

Ɛn Bali -pannən 'tazan -dan -a laabv -yrɔ "nyian 'nan: «Min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nən 'yia? Bali -pɪ nən 'yia?»

⁶² Zozi "e 'nan -yrε 'nan: «-Inyan, -a 'bə nən 'maan. Ɛn 'ka pɛnən, ka -taa Blamin -pɪ yɪε 'e -nyrandɪ 'plɛblɛ pɛnən 'san Bali -pε "yi "da. Ɛn ka -taa -a yɪε 'sinan laji "lolu -koei "da.»

⁶³ -A -nan nən Bali -pannən 'tazan -dan 'e 'ta sɔ 'fɔɪ 'bɔ, ɛn yaa 'vɪ 'nan: «-Kaa 'ka "nyian -yee 'wɪ 'nan yɪzan pee -va "fo "dɪ. ⁶⁴ Bali srən nən yaa 'wɔ bε, kaa 'man. "Ka "ve -ji 'nən?»

Ɛn minnun -a 'si "va -yrε 'nan: «E 'sɔ -ka vε -a.» ⁶⁵ Ɛn min -mienun 'le 'yi 'sɛndɪ 'sia Zozi da. O sɔ 'pa -a yra, ɛn o 'pa 'fɔ -a yra, te waa laabo -yrɔ 'nan: «Bali 'lewei vɪzan, -tɪε fε tuv 'yie? 'I -kɔɔn 'kɔε!» Ɛn Bali -pannən 'sunən -a 'kun, te o -ko -a -sɔndɪ -a.

Pieri yɔɔ "da 'nan 'e 'ka Zozi -sruzan 'a dɪ

(Mt 26.69-75; Lk 22.56-62; Zan 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Tɔ zɪε -a wlu bε, te Pieri a tian -klən -ji. Ɛn Bali -pannən 'tazan -le nɔan lɪmən -tɔ -ta. ⁶⁷ E Pieri 'yɪ 'tɛ "klannan. Yaa -nanjɛen tɛin, ɛn yaa 'vɪ -yrε 'nan: «'I 'bə "nyian Nazaretɪ min Zozi -sruzan 'tɔ nən 'yia.»

⁶⁸ 'Pian Pieri yɔɔ "da. E 'nan: «'Wɪ nən i ci "vale 'i ve bε, ma'an tɔa dɪ, ɛn ma'an ci man dɪ.» Tɔɔn e 'wluan, e -kɔ bei -sia, ɛn mannen -tɔ wlu.

69 "Bε -sru nɔan lumɔn zɪε, e Piεri 'yɪ "nyian, εn yaa vɪdɪ 'sia minnun nɛn o cɪ -nan bε -wɫε 'nan: «Min 'lagvε e ya 'o 'va.» 70 Piεri yɔɔ "da "nyian.

Fɔɔnɔn minnun nɛn fε zɪε -a -nan bε, waa 'vɪ "nyian -yrε 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn. 'I 'bɔ 'gvε, -a -sruzan 'tɔ nɛn 'yia, kɔɔ Galile min nɛn 'yia.»

71 Tɔɔn Piεri -a vɪdɪ 'sia: «-Te 'wɫu nɛn maan -sɛan "bε, Bali 'e 'wɪ "nɛn -kɔɔn 'mɛn. Maan 'vɪ 'cɛε 'nan, ma'an min 'labε -a tɔa "fo "dɪ.»

72 'Nun tɔɔn mannɛn "flizan wɪɪ. 'Wɪ nɛn Zozi -a 'vɪ Piεri lε bε, -a -cin -trɔa Piεri ji. Kɔɔ Zozi -a 'vɪ -yrε 'nan: «'Vaa -e mannɛn "flizan 'e 'wɪ bε, te yia 'vɪ 'e 'pa -a yaaga 'nan yi'an 'tɔa dɪ.» Tɔɔn e -wuɔdɪ 'sia.

15

*Minnun -kv Zozi 'a Rɔm min -kɔnmandan Pilati 'lε
(Mt 27.1-2, 11-14; Lk 23.1-5; Zan 18.28-38)*

1 Zɪ tɔ cɛɛn bodrun bε, εn Bali -pannɔn 'tanɔn 'lee min cejenun 'lee 'fluba 'ci vɪnɔn nɛn o ya Zuif 'nɔn 'le tin 'banɔn 'a bε, o wei 'pa 'e cin man 'nan 'o Zozi yrɪ, -e 'o 'kv -a -nɔn Rɔm min -kɔnmandan Pilati lε.

2 Pilati -a laabv Zozi 'lɔ 'nan: «Zuif 'nɔn 'le mingɔnnɛn nɛn 'yia?»

Zozi "e 'nan -yrε 'nan: «-Nyɛn, yia 'vɪ 'i 'bɔ 'a bε.»

3 εn Bali -pannɔn 'tanɔn 'wɪ "kaga 'pa Zozi da. 4 -A -nan nɛn Pilati -a 'vɪ -yrε "nyian 'nan: «Yi'a 'wɪ 'tɔ ve dɔv? 'Wɪnun nɛn, waa "paa 'i da bε, yi'a maan dɔv?»

5 'Pian Zozi 'ka 'wɪ 'tɔ 'silε "da "dɪ. 'Wɪ zɪε e Pilati 'kan.

*Minnun "o 'nan Pilati 'e Zozi 'tε!
(Mt 27.15-26; Lk 23.13-25; Zan 18.39-19.16)*

6 Lε -tɔdv pɛɛnɔn man bε, -te Zuif 'nɔn tranun -le 'sidɪ nɔanba -ji "fɛdɪ drɛdɪ 'bɔ bε, -kɔnmandan "sia

-pυ 'kənzən 'tυ man. -Pυ 'kənzən nən minnun cɪ "va 'nan 'o 'si "man "bɛ, -a man nən e "sia. ⁷ Lɛ 'bɔ zɪɛ -a -ji bɛ, min -tυ nən waa laabo Barabazi bɛ, te e ya -pυ 'kuin 'o 'vale 'wɪ 'wɪdɪ "drɛnən nən, o 'wɪ 'fɔla minnun 'lee min tanən yei, ɛn o min -tɛ 'wɪ zɪɛ -a -ji bɛ waa. ⁸ Minnun "kaga "kυ Pilati -va, ɛn 'wɪ nən yaa dra -wɛ -wee "fɛdi da -tidi bɛ, waa laabu -yrɔ.

⁹ Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «Ka ya "vale 'nan, 'an 'si Zuif 'nən 'le mingənnən man?» ¹⁰ Kɔɔ Pilati -a -kənnən 'yɪ 'nan, Bali -pannən 'tanən "naan Zozi man 'e "tun, -yee "wɛan nən o -ta Zozi 'a 'yrɛ. ¹¹ Bali -pannən 'tanən -tɔa minnun man, -e 'o vɪ Pilati lɛ 'nan, Barabazi man nən 'e 'si.

¹² ɛn Pilati -a laabu minnun "kaga zɪɛ -wɔ 'nan: «-Mɛ 'va nən ka cɪ 'nan, 'an drɛ min nən kaa laabo Zuif 'nən 'le mingənnən bɛ -yrɛ?»

¹³ -A -nan nən o paan 'nan: «'I -pɛin yiba "plan da!»

¹⁴ Pilati -a laabu -wɔ 'nan: «'Wɪ 'wɪdɪ "cɛn "nən yaa drɛ?»

'Pian o paan "nyian 'kpa 'plɛblɛ. Waa 'vɪ 'nan: «'I -pɛin yiba "plan da!»

¹⁵ Minnun cɪ "nrandɪ 'sɔ Pilati lɛ, -yee "wɛan e 'si Barabazi man. ɛn e Zozi 'nən 'yee 'sounjanun lɛ 'nan 'o -sən -ngble -a, -e 'o 'kυ -a -pɛin yiba "plan da.

'Sounjanun Zozi sɛɛ 'wɔ

(Mt 27.27-31; Zan 19.2-3)

¹⁶ 'Sounjanun -kυ Zozi 'a -kənmandan -le -klən -ji. ɛn o 'sounjanun pɛɛnən cin 'yɪ "man. ¹⁷ O mingənnən -tralɛ -gblɔ 'tɛndən 'tυ 'wɔ Zozi da. O lei 'tan, ɛn waa 'wɔ -a -wulo -man "le mingənnən kle 'zɔ. ¹⁸ -A -nan nən waa 'tɔ bɔdɪ 'sia, te waa ve 'nan: «Kvɪ 'tɔ bo, Zuif 'nən 'le mingənnən!» ¹⁹ Waa -səndɪ

'sia 'e 'wulo -man -cεan -kɔ -a, te o 'le 'yi -sεan "da. En 'o "po -sɔɔnmlan "wlu, te o "kuannan -a 'lε. ²⁰ Zi o cεεn -a sεε wɔdɪ man bε, εn o mingɔnnεn -tralε zɪε -a 'sv "da. O -yee sɔnun 'wɔ 'e da, εn o -kɔ -a 'nan -e 'o -pεin yiba "plan da.

Zozi -pεinnan yiba "plan da
(Mt 27.32-44; Lk 23.26-43; Zan 19.17-27)

²¹ 'Sounjanun -kɔdɪ 'sia Zozi 'a, εn 'o cin 'yɪ Sirene min -tɔ -a. Waa laabo Simɔn, e "sia fei. Alεzandre 'lee Rufus "tɪ "nεn. 'Sounjanun 'tɔ Simɔn zɪε -a -sru "sa -a 'nan -e 'e Zozi 'le yiba "plan 'sia. ²² O -kɔ Zozi 'a fεnan nεn waa laabɔ Gɔlgota bε -a -nan. Gɔlgota -ci nεn 'nan, min -wulo klo. ²³ -Wεn nεn waa baa 'yile nεn waa laabo mire bε -a bε, o ya "vale 'nan 'o -nɔan -yrε. 'Pian Zozi 'ka -a mlinlε dɪ. ²⁴ En waa pεin yiba "plan da, "bε -sru εn o -yee sɔnun pli 'o cin yei. Waa drε 'lein 'wlε 'tuɔladɪ da.

²⁵ Waa pεin yiba "plan da bodrun te yidε wluan fɔɔ. ²⁶ 'Wɪ nεn waa -tε "man "bε, waa crεn -tε yiba 'fɔɪ da, εn waa pεin Zozi 'ta lou. Waa crεn -tε "da 'nan:

«Min 'gɔε,

Zuif 'nɔn 'le mingɔnnεn nεn.»

²⁷ O 'wɪ 'wɪdɪ "drεnɔn "fli pεin yiba "plan da. Waa -tɔ pεin yiba "plan da Zozi 'pε "yi "da, εn waa -tɔ pεin yiba "plan da -a -pε bɔ da. ²⁸ ['Wɪ nεn e ya 'e 'crεn -tɛdɪ Bali -le 'fluba 'ji bε, zɪ e 'lε sɔɔ zɪε. Kɔɔ e ya 'e 'crεn -tɛdɪ 'nan: «Minnun -taa -a 'silεa 'wɪ 'wɪdɪ "drεzan -a.»]

²⁹ Minnun nεn o -ciala fε zɪε -a -nan bε, o Zozi 'srɔnman, te 'o 'wulo nyɔɔnman. Waa ve -yrε 'nan: «Ee! Yiε "cεε 'vɪ 'nan 'i Bali -pan 'kɔn -wia -e 'i pee -tɔ

yi yaaga 'wlu 'gυ dυυ? ³⁰ I 'fli 'si 'wɪ 'ji, -e 'i 'si yiba "plan 'labɛ -a da!»

³¹ Bali -pannən 'tanən 'lee 'fluba 'ci vɪnən "o sɛɛ 'wɒ "nyian. "O 'vɪ 'o cin lɛ 'nan: «E min peenun 'si 'wɪ 'ji, 'pian ya'a 'kɔlaman 'e 'fli 'sidɪ -a 'wɪ 'ji dɪ. ³² -Te e ya min 'sizan 'wɪ 'ji Crizi nɛn, e cɪ Izraɛl 'nən 'le mingənnɛn -a bɛ, 'e 'si yiba "plan da! -Te 'kɒ 'wɪ zɪɛ -a -nan 'yɪ bɛ, kɒ yi -tɛala "da.» ɛn min "fli "nɛn minnun o pɛin yiba "plan da Zozi "srən "bɛ, "o Zozi srən "nyian.

Zozi-ka -nan

(Mt 27.45-56; Lk 23.44-49; Zan 19.28-30)

³³ Yidɛ 'bɔ min -win -ji 'sɛzɛ, ɛn klun -trɔa 'trɛ pɛɛnən da. E -fɒ zɪɛ -trilii, ɛn funninmlan yidɛ tɛɛnla. ³⁴ Zɪ e 'bɔ zɪɛ, ɛn Zozi paan 'kpa 'plɛblɛ. Yaa 'vɪ 'e fla wei -ji 'nan: «Eloi, Eloi, lama sabatani?» 'Wɪ zɪɛ -a -ci nɛn 'nan: «'Mɛn Bali, 'mɛn Bali, -mɛ "le "wɛan nɛn 'i 'pɛ 'si 'an -sru?»

³⁵ Min -mienun nɛn fɛ zɪɛ -a -nan bɛ, waa 'man, ɛn o 'nan: «'Ka "trɔɛn 'pla! E ya Eli laabɒnan.»

³⁶ 'Sounja min -tɒ flən bli, e -kɒ sɔ 'silɛ, yaa 'wɒ 'wɛn 'wlɛ 'cɛn 'va, yaa 'wɒ -cɛan -kɔ "nɛn, ɛn yaa 'pa Zozi 'lɛbɔ "nɛn 'nan -e 'e 'yi flɔn "ji. ɛn min zɪɛ e 'nan: «'Ka 'tɔ -e -kaa -nan yɪ, -te Eli -taa -a 'silɛ yiba "plan da -o.»

³⁷ 'Pian Zozi paan 'plɛblɛ, ɛn 'e yie 'lɛ 'wɒ.

³⁸ -A -nan nɛn sɔ -dan nɛn 'e 'tindɪ Bali -pan 'kuin bɛ, e 'fɒɪ 'bɒ 'ji "fli. E 'fɒɪ bɒdɪ 'sia lou, ɛn yaa -sɛn "tra.

³⁹ Zɪ 'sounjanun tazan nɛn 'e 'tɔdɪ Zozi 'lɛ bɛ, yaa -kanan 'yɪ bɛ, e 'nan: «'Wɪ 'kpa nɛn, min 'labɛ Bali -pɪ nɛn.»

⁴⁰ Fε 'bɔ zɪε -a -nan bε, lɪmɔn -mienun a 'o 'tɔdɪ -kɔɔbli, te o yɪε a -nan nun. Madala lɪ Mari, 'lee Salome, 'lee Mari nɛn, e cɪ Zaji -gobonɛn 'lee Zoze "bɔ "a bε, o ya 'o yei. ⁴¹ Tɔ nɛn Zozi a Galile bε, lɪmɔnnun zɪε o sɔɔnla -a -sru, te o 'nyranman "paa -yrε. Lɪmɔn -mienun nɛn 'o 'vale Zozi nun -a, o -kɔ Zeruzalɛm bε, "o ya "nyian -nan.

Zozi wɔ -nan

(Mt 27.57-61; Lk 23.50-56; Zan 19.38-42)

⁴² Yi zɪε, yaa yi nɛn, ɛn Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi "ta 'e pou "siala. -Yee "wɛan zɪ funninmlan 'pla bε, ⁴³ Arimate min Zoze fɔ -kɔ Pilati -va. E -pɔan 'kun 'plɛblɛ, ɛn e toba -fɔ Pilati lɛ 'nan 'e Zozi pa -nɔn 'yrε. Zoze fɔ zɪε, e ya Zuif 'nɔn 'le 'wɪ tin 'banɔn 'va min -dan tɔ -a. ɛn e ya -a man -pɛnnan 'nan Bali 'e mingɔnnɛn -bldɪ 'sia 'yee minnun da. ⁴⁴ Pilati 'plo 'fɔ -a mandɪ -a 'nan Zozi 'ka 'va. ɛn e min 'pa 'sia 'sounjanun tazan laabɔnan. Zɪ e -ta bε, ɛn yaa laabɔ -yrɔ 'nan: «Zozi 'ka -a -nan 'mɔn?» ⁴⁵ Zɪ Pilati 'sounjanun tazan wei 'man bε, ɛn e Zozi pa -nɔn Zoze fɔ lɛ. ⁴⁶ Zoze fɔ sɔ fɛnyian 'lɔ, e Zozi 'kadɪ 'si yiba "plan da, ɛn yaa 'pa "man. -A -nan nɛn e -kɔ -a wɔlɛ -yrɛ nɛn waa 'bɔ puo -kɔlɛ ji bε, -a ji. "Bε -sru e -kɔlɛ -dan blu, ɛn yaa -tɔ -yrɛ zɪε -a "nɛn. ⁴⁷ Madala lɪ Mari 'lee Zoze "bɔ Mari bε, fɛnan nɛn o Zozi 'wɔ bε, waa -nan 'yɪ.

16

Zozi wluan -kanɔn 'va

(Mt 28.1-8; Lk 24.1-12; Zan 20.1-10)

¹ Zɪ Zuif 'nɔn 'le 'flinla "yi ciɪ bε, Madala lɪ Mari, 'lee Salome, 'lee Zaji "bɔ Mari -kɔ tɔɔ nɛn -a -koei "a 'nɔnnɔn bε -a 'lɔlɛ. Kɔɔ o ya "vale 'nan 'o 'ko -a

wolε Zozi man. ² En 'mōnnēn yi nēn 'flinla "yi -sru "yi "a bε, -a bodrun puunōn, te yidε "ta wuanla bε, lumōnnun zιε o -kū -yrε da. ³ Waa vι 'o cin lε 'nan: «-Tιε 'ta -tōa -kōlε -dan nēn -yrε "nēn "bε -a man -cεε?»

⁴ 'Pian "wεε 'o yiε 'tō bε, waa 'yι 'nan, -kōlε -dan 'bō nēn -yrε "nēn "bε, e ya 'e "bludι. ⁵ -A -nan nēn o wla 'yrε 'bō 'ji, εn o -gobonēn 'tū 'yι. -Tralε -gblō 'fuvu a "da, εn e ya 'e -nyrandι 'o 'pε 'yi "da. Nyēn o cεēn.

⁶ 'Pian min zιε e 'nan -wlε 'nan: «Te nyēn 'e 'ka 'cēn dι! Ka ya Nazaretι min Zozi nēn waa pēin yiba "plan da bε, -a -wεēnan. E 'ka fε 'gūε -a -nan dι, e wluan -kanōn 'va. "Ka 'yio, fēnan nēn waa 'pla "nēn "bε, -a -nan nēn 'gū. ⁷ 'Ka 'kū -a vι -a -srunōn 'lee Pιeri lε 'nan, e -trōa o 'lε Galile. Ka bōa "man "nan nun, "lε zι yaa 'vι 'cεε 'e 'cēn bε -yee 'wι 'zū.»

⁸ O 'bōla 'yrε -ji "nyiandu flan -a, gligli o 'kun. En wa'a -kōlale -a -nan wι vidι -a min -tū lε dι, nyēn 'plēblε o cεēn 'lε "wεan.

Zozi 'e 'fli kōōn Madala lι Mari lε

⁹ Zozi wluan -kanōn 'va 'mōnnēn yi nēn 'flinla "yi -sru "yi "a bε, -a bodrun puunōn. 'E 'fli kōōn 'e tēdε Madala lι Mari lε. Lι zιε -a -sru "nēn e -yū -wlidι 'sōravli "pin. ¹⁰ Minnun nēn o cι "nēn Zozi -sru "bε, trun -fō o pēēnōn man, te o ya -a -wuōnan, εn lι zιε e -kū -a vιlε -wlε. ¹¹ 'Pian zι yaa 'vι 'nan, Zozi a 'e 'belidι bε, wa'a yi -tēlεa "da "dι.

Zozi 'e 'fli kōōn 'e -srunōn 'fli lε

(Lk 24.13-35)

¹² "Bε -sru Zozi 'e 'fli kōōn 'e -srunōn "fli "lε, te o ya -konan 'fla "wēnnēn 'tū da. 'Pian 'e 'fli kōōn 'e 'kōlε pee -a. ¹³ O 'li 'o da, εn waa -nan wι 'vι -a -srunōn -mienun lε, 'pian wa'a yi -tēlεa "da "dι.

*Zozi 'e 'fli kəən 'e -srunən 'fuda -tɔ lɛ
(Mt 28.16-20; Lk 24.36-49; Zan 20.19-23)*

¹⁴ "Bɛ -sru Zozi 'e 'fli kəən 'e -srunən 'fuda -tɔ lɛ, te o ya fɛ -blɪnən. E 'o "trəən nyuən, kəə -wee yi -tɛradɪ 'wɪ da "ka "dɪ, ɛn o "trəən a "yuyu. -Yɛɛ cɪ 'nan, minnən nən waa 'yɪ 'nan e 'beli ɛn waa 'vɪ -wlɛ bɛ, wa'a yi -tɛlɛa o da dɪ.

¹⁵ "Bɛ -sru e 'nan -wlɛ 'nan: «'Ka 'kɔ 'trɛda fɛ pɛɛnən 'nan -e 'ka Bali -le 'wɪ 'nənnən vɪ minnən pɛɛnən lɛ! ¹⁶ Min oo min nən e yi -tɛra "da ɛn waa -batize drɛ bɛ, e -taa 'silɛ 'wɪ 'ji. 'Pian min oo min nən, ya'a yi -tɛlɛa "da "dɪɛ, ya'a 'belidɪ nən ya'a 'nyaan dɪɛ -a ye dɪ. ¹⁷ Minnən nən o yi -tɛra "da "bɛ, o 'lɛbo "fə wɪnən 'gɔɛ -a dra. O -yɔ -wɪlɪdɪnən -pian "minnən -sru 'an 'tɔ da, ɛn o wei 'trɛ -fəa. ¹⁸ -Te o -mlɛn 'kun 'o 'lɔ oo, -te o min -tɛ 'yile mɪn oo, ya'a fɛ -tɔ dra -wlɛ "dɪ. 'O 'pɛ "paala -cɛ -tɛnən da, -e 'o 'beli.»

*Zozi 'li 'e da Bali va
(Lk 24.50-53)*

¹⁹ Zɪ Minsan Zozi cɛɛn 'wɪnən zɪɛ -a vɪdɪ man bɛ, ɛn e wɪuan, e -kɔ laji, ɛn e -nyran Bali -pɛ "yi "da. ²⁰ -A -srunən 'kɔ Bali -le 'wɪ 'nənnən vɪlɛ fɛ pɛɛnən 'nan. Minsan Zozi 'pa o -va. ɛn 'wɪ nən waa 'vɪ bɛ, Bali 'bɔ -a -ci kəən 'nan 'wɪ tɪgɪ nən, kəə e ciɪla o va, ɛn o 'lɛbo "fə wɪnən drɛ.

Bali -le 'fluba 'trε Zozi blamin pli Bali man 'e 'pee

New Testament in Yaouré

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaouré

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaouré

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

ff06db1d-9f3b-5426-a70e-8791739b38bc